



INFORMIRANJE V OSNOVNIH ORGANIZACIJAH ZK

Celovit sistem informiranja je izrednega pomena za vsako demokratično družbo, zato je tudi v našem sistemu samoupravljanja izrednega pomena resnično neodvisen in celovit sistem informiranja.

V naši družbi deluje utečen sistem informiranja preko sredstev javnega obveščanja. Tudi na tem področju delovanja se občuti podružbljanje funkcije informiranja. S tem pa smo komunisti postavljeni pred še večjo nalogo, kako se čimbolj celovito vključiti v sistem informiranja na vseh ravneh družbenega upravljanja.

Za nekatera področja v osnovnih organizacijah imamo že izdelan sistem in prakso delovanja, na področju informiranja pa šele dobivamo prva navodila in smernice. Po novi organiziranosti ZK, ki temelji na večji samostojnosti in aktivnosti osnovnih organizacij, se v sedanjosti preobrazbi občuti na tem področju praznina. Poverjenik za informiranje je največkrat bil prepuščen lastni iznajdljivosti in presoji. Po zadnjem posvetu (22. II. 1979) poverjenikov za informiranje v OO ZK pa smo se začeli tudi na tem področju dogovarjati in izmenjavati pridobljene začetne izkušnje.



V Savi smo v petek, 23. februarja, pripravili seminar za sekretarje občinskih komitejev in medobčinskih svetov ZKS iz vse Slovenije.

Kakšna je vloga poverjenika za informiranje v OO ZK?

Predvsem naj bi bil to organizacijski značaj delovanja, to se pravi, naj bi bil poverjenik organizator informativne dejavnosti. Dosedaj je bil v glavnem akter in tudi izvršilec te funkcije. Vloga poverjenika, obravnavana s tega vidika, pomeni nedvomno obogatitev in popestritev samostojnega delovanja OO, posebej še, če upoštevamo, da je sekretar v OO prezaseden in preveč dela temelji na posamezniku. Po besedah tov. Bajuka naj bi poverjenik za informiranje tako v mnogočem razbremenil delo sekretarja in postal njegova desna roka, predvsem v organizacijskem pomenu delovanja.

Danes se vsi zavedamo, kaj pomeni hitra in kvalitetna informacija. V svetu je to že strateško orožje, ki se lahko koristno ali zelo reakcionarno uporablja. Moč »resnice«, kot mnogi pojmujejo bistvo kvalitetne informacije, pa se zavedamo tudi v ZK. Sistem sprotnega obveščanja deluje tedensko preko glasila »Komunist« in občasno preko glasila oziroma informatorja, ki ga po potrebi izdaja CK ZKJ.

V glasilu Komunist se ravno s področja Gorenjske občuti deficitarno obveščanje, ker iz našega območja primanjkuje dopisnikov. Kakšno je obveščanje na tem nivoju, o tem so različna mnenja, vsekakor pa so ti članki po mojem mnenju premalo dograjeni za karakter Komunist. Nekatere vesti, reprezentirane v Komunistu, so tudi največkrat v celoti objavljene v drugih sredstvih obveščanja. Zunanji dogodki pa bi lahko nosili večjo aktualnost in poglobljenost.

V okviru naše delovne organizacije deluje informiranje preko internega akcijskega glasila ZK »INUS«, ki izhaja po potrebi.

Tak sistem informiranja v delovnih organizacijah za člane ZK je še zelo redek pojav. »INUS« je imel vsekakor do sedaj zelo pozitivno vlogo, predvsem v smislu akcijske usmeritve. V sedanjem prenovljenem sistemu (brez svetov) delovanja pa bi lahko dobil še večjo in celovitejšo vlogo.

Kot sem že v začetku omenil, se praznina občuti v medsebojni povezanosti OO. Danes praktično zelo malo vemo o akcijah in delovanju drugih OO. V tem smislu pa bi lahko »INUS« most za povezavo med OO ZK naše delovne organizacije. »INUS« bi se lahko še bolj okrepil v akcijski usmeritvi in še bolj vzpodbujal k novim akcijam. V tem smislu bi bil lahko pobudnik raznih problemskih konferenc, v katerih bi se dogovarjali ne samo komunisti naše delovne organizacije, temveč tudi drugih delovnih organizacij, s katerimi izmenjujemo menjava dela in raznih storitev. V tem smislu so tudi že nakazane spodbude v informatorju občinskega komiteja, ki predlaga izmenjavo izkušenj med samimi komunisti OO ZK. Spodbujal bi tako problemsko dogovarjanje, v katerem bi se komunisti zavzemali za izboljšanje in spremembo nastalih težav. Uspehe teh akcij bi moral »INUS« spremljati in jih predstavljati širšemu krogu v spodbudo in presojo. Tovarniško glasilo »SAVA« naj bi v bodoče tudi zaživel v aktivnem predstavljanju delovanja OO ZK. V Savi naj bi se zrcalila bolj splošna in ne toliko poglobljena podoba delovanja OO ZK. Kakor v glasilu »INUS«, tako naj bi tudi v SAVO ne dopisovali samo poverjeniki, temveč vsi člani OO. V Savi bi lahko celoviteje obveščali vse člane našega kolektiva o delovanju ZK. Smotno pa bi bilo razmisliti o nekaterih novih rubrikah. Po mojem mnenju bi lahko v ta prostor uvrstili dosedanja »samoupravni leksikon«, mogoče kakšno sodobnejšo inačico »Micke gumice«, pa tudi vprašanja in odgovore nanje, skratka, samih načinov je na pretek, težave nastopijo tedaj, če dogovorjenih dopisov, potrebnih za obveščanje in tiskanje ni, to pa je tudi v glavnem vzrok, da smo na tem zadnjem posvetu spregovorili o izrabi tovarniškega glasila »Sava« tudi za informiranje komunistov.

Ta ali ona vsebinska oblika se bo pokazala za bolj ali manj uspešno, pri tem pa je najbolj važno, da s to akcijo začnemo in poverjeniki bomo v nadaljnjem delovanju pridobili izkušnje in prakso. Seminar, ki jev pripravi, bo tudi pripomogel k razreševanju teh začetnih težav. Prve korake pa bomo morali narediti le sami.

Na koncu bi rad navedel še razmišljanje o nadaljevanju že utečenih ciklov usposabljanja z aktualnimi predavanji. Za mnoge je bil to zares učinkovit sistem izobraževanja in v informacijskem smislu tudi poživitev osebnega razmišljanja. Verjetno bi se dalo tudi v bodoče izoblikovati in predstaviti širšemu avditoriju predvsem aktualne teme. Seveda bi morali v programski zasnovi upoštevati želje in pobude večine komunistov naše DO, ker le tako bo dosežen obojestranski učinek.

Bogdan Doles



Naši predstavniki so goste seznanili z dosedanjimi izkušnjami o informiranju delavcev o gospodarjenju. Po razgovoru so si gostje ogledali še proizvodne prostore

»MILIJONARJI« TU MED NAMI

ŠE NEKAJ ZANIMIVIH PODATKOV
O OSEBNIH DOHODKIH V PRETEKLEM LETU

Pred kratkim nas je znan Savčan zaupano vprašal, če je bilo v lanskem letu v Savi res kar 1500 ljudi, ki so prejeli mesečno več kot milijon starih dinarjev osebnega dohodka. No, če se temu Savčanu, ki je razgledan človek, zdi verjetno, da je skoraj polovica Savčanov milijonarjev, potem lahko sklepamo, da jih tako misli še več. Zato smo se odločili, da bomo o zadevi napisali kaj več kar v našem časopisu.

Ko smo pregledali podatke o osebnih dohodkih v preteklem letu, smo razočarani ugotovili, da je bilo milijonarjev poprečno le 76 na mesec. Seveda jih je bilo v prvih mesecih v letu bistveno manj, npr. v januarju samo 21, v zadnjih mesecih v letu pa več, npr. v decembru 172. V naslednji tabeli je prikazano število delavcev po tozdi, ki so imeli v lanskem letu mesečni osebni dohodek 10.000 din in več.

Število milijonarjev se je povečalo v marcu, ko smo dvignili plansko vrednost točke za 10 odstotkov, v maju, ko smo povečali plansko vrednost točke še za 4,7 odstotka, in v decembru, ko smo povečali plansko vrednost točke še za nadaljnjih 10 odstotkov.

Iz naslednje tabele lahko razberemo, v kakšnih razponih so se gibali v letu 1978 osebni dohodki delavcev v Savi nasploh:

V tabeli so zajeti delavci, ki imajo od 160 do 200 delovnih ur na mesec. V zadnji koloni pa so prikazani za primerjavo vsi zaposleni.

Iz naslednjega diagrama je razvidna frekvenčna porazdelitev delavcev po višini OD v letu 1978.

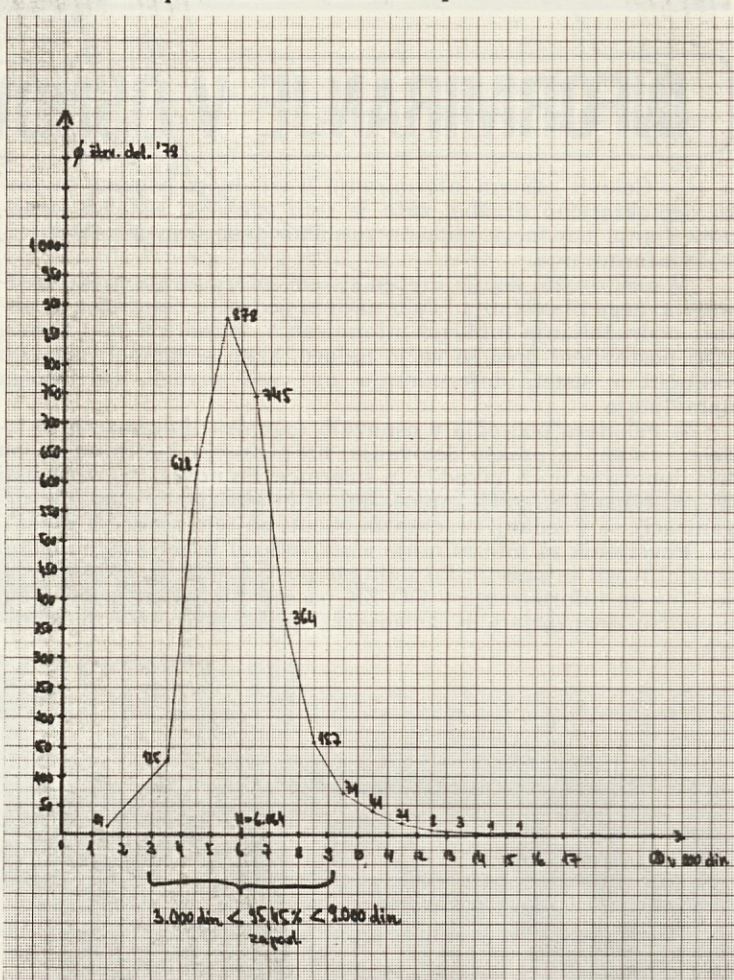
Z analizo smo ugotovili, da je 95,45 odstotka Savčanov dobilo mesečni OD med 3000 in 9000 din, največja frakvenca pa je bila med 4000 in 7000 din. Poprečno 14 delavcev na mesec je prejelo OD pod 3000 din zaradi neplačanih izostankov, boleznin, priučevanja in podobnih vzrokov.

Za poln delovni čas in normalen delovni uspeh pa ni bilo nobenega delavca, ki bi prejel na mesec manj kot 3000 din.

Delavcev, ki so imeli v posameznih mesecih manj kot 160 ur, in delavcev, ki so imeli več kot 200 ur na mesec, nismo upoštevali, ker bi s tem izkrivili dejansko sliko gibanja osebnih dohodkov. Seveda pa je med delavci z večjim številom nadur (več kot 16 nadur), ki so večinoma v proizvodnih in vzdrževalnih tozdi, in niso zajeti v teh podatkih, še nekaj delavcev, ki so prejeli v posameznem mesecu milijon in več starih dinarjev.

Regina Sretenoski, dipl. ing.
Zorka Krašna, oec.

Frekvenčna porazdelitev delavcev po višini OD v letu 1978



Število delavcev z OD nad 10.000 din za leto 1978 po tozdi

Mesec	tozd TAP	VLP	GTI	TE+KI	RKV	UU	LM+EM	EN	OR	VZDR	IC	DSS	skupaj
januar 6	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	13	21
februar	8	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	19	30
marec	15	1	4	1	—	1	—	1	—	1	—	33	57
april	16	1	5	1	—	1	—	1	—	1	1	35	62
maj	21	1	6	1	1	2	—	2	—	2	—	47	83
junij	21	1	6	1	—	1	—	2	—	2	1	46	81
julij	19	1	4	1	—	1	—	2	—	3	1	45	77
avgust	19	1	5	1	—	1	1	1	—	2	1	48	80
september	16	1	5	1	—	1	—	1	—	3	—	48	76
oktober	22	1	5	1	—	1	—	—	—	2	1	52	85
november	19	1	4	1	—	1	—	1	—	2	1	53	83
december	38	4	12	3	1	1	1	6	1	6	3	96	172
Ø 1978	18	1	5	1	0	1	0	2	0	2	1	45	76

Število delavcev po razponih OD za DO Sava Kranj v letu 1978

Mesec	Število delavcev po razponih														skupaj	štev. del., ki so prejeli OD, ne glede na število ur
	pod 3.000	3.000 4.000	4.000 5.000	5.000 6.000	6.000 7.000	7.000 8.000	8.000 9.000	9.000 10.000	10.000 11.000	11.000 12.000	12.000 13.000	13.000 14.000	14.000 15.000	15.000 16.000		
januar	37	348	900	947	435	173	71	44	12	7	2	—	—	—	2.976	3.757
februar	27	309	894	1.034	513	186	77	42	19	8	2	1	—	—	3.112	3.779
marec	9	119	662	969	735	310	136	65	31	17	5	2	1	1	3.062	3.794
april	17	123	698	997	775	314	125	63	34	18	5	3	1	1	3.174	3.796
maj	13	70	577	802	366	831	168	75	46	18	7	5	1	2	2.981	3.809
junij	14	83	553	788	860	439	176	78	46	24	9	4	2	2	3.078	3.792
julij	6	69	655	931	827	381	164	65	44	18	9	4	1	1	3.175	3.831
avgust	14	93	575	818	820	408	159	75	45	20	9	4	—	2	3.042	3.824
september	16	95	582	894	782	382	189	67	41	22	8	3	1	1	3.083	3.819
oktober	10	84	551	831	795	400	177	84	47	23	8	4	1	2	3.017	3.838
november	5	78	611	858	767	378	158	79	46	24	8	2	1	2	3.017	3.807
december	3	31	278	664	782	627	282	118	83	47	23	9	7	3	2.957	3.823
Ø 1978	14	125	628	878	745	364	157	71	41	21	8	3	1	1	3.057	3.806



PROGRAM SPREJEMANJA SAMOUPRAVNIH AKTOV

Sava se je v letih 1977 in 1978 v celoti reorganizirala in istočasno prilagajala zakonu o združenem delu. Iz prejšnje delovne organizacije se je ustanovilo 5 proizvodnih delovnih organizacij in delovna organizacija Sava Commerce. Hkrati so se izvršile spremembe v oblikovanju temeljnih organizacij. Opravljanje administrativnih, strokovnih in podobnih del se je združilo v eni delovni skupnosti za vse tozde, razen za TAP, ki je del strokovnih služb zadržal v temeljni organizaciji. Zaradi vseh teh sprememb je bilo večino dosedanjih splošnih samoupravnih aktov treba v celoti ali v večji meri spremeniti. Precejšen del

PROGRAM SPREJEMANJA SAMOUPRAVNIH AKTOV TOZDA IN DESS V LETU 1979

Zap. št.	Samoupravni splošni akt	Nosilec priprave osnutka	Rok priprave osn.	Rok sprejema
1.	Pravilnik o osnovah in merilih za razporejanje celotnega prihodka, skupnega dohodka in čistega dohodka	FRS	zbori delavcev	še pripravljen april
2.	Sam. spor. o temeljnih srednjeročn. plana tozdog	FRS, RTI	referendum	še priprav. junij
3.	Srednjeročn. plan tozdog	FRS, RTI	zbori delavcev	15.4. junij
4.	Pravilnik o izobraževanju	IC	DS	še priprav. april
5.	Poslovnik o delu DEKO	SPS	svet DEKO	II.četrtoletje
6.	Poslovnik o delu zbora delavcev	SPS	zbori delavcev	junij II.četrtoletje
7.	Poslovnik o delu DS in IO	SPS	DS	junij II.četrtoletje
8.	Dopolnitev statuta tozda z določili IO in družb. samozastite	SPS	referendum	marec II.četrtoletje

PROGRAM SPREJEMANJA SAMOUPRAVNIH AKTOV DELOVNE ORGANIZACIJE V LETU 1979

Zap. št.	Samoupravni splošni akt	Nosilec priprave osnutka	Način sprejemanja	Rok priprave osnutka	Rok sprejemanja
1.	Sam. sporazum o temeljnih plana DO	FRS, RTI	referendum	še izdelan	junij
2.	Srednjeročni plan	FRS, RTI	zbor delavcev	15.4.	junij
3.	Sam. spor. o medseb. odnosih pri ustvarjanju skup. dohodka	FRS	zbor delavcev	še izdelan	april
4.	Sam. spor. o skupnih osnovah za razporejanje celotnega prihodka in dohodka ter delitev čistega dohodka in OD	FRS, KS	referendum	še izdelan	april
5.	Sam. spor. o medseb. odnosih pri ustv. skupnega prihodka	FRS	zbor delavcev	marec	junij
6.	Pravilnik o financiranju	FRS	DS DO	marec	april
7.	Pravilnik o računovodstvu	FRS	DS DO	marec	april
8.	Sam. spor. o koriščenju sredstev skupne porabe	KS	referendum	še izdelan	april
9.	Sam. spor. o izumih in tehničnih izboljšavah	SPS	zbor delavcev	marec	april
10.	Dop. sam. spor. o združitvi v DO - poglavje o LO in družbeni samozastiti	SPS	referendum	april	junij
11.	Pravilnik o varovanju poslovne tajnosti	SPS	DS DO	april	maj
12.	Pravilnik o volitvah in referend.	SPS	DS DO	april	maj
13.	Poslovnik DS DO in izvrš. org. DO	SPS	DS DO	april	maj
14.	Poslovnik o delu delegacij v konferenc delegacij za DPS in SIS	SPS	delegacije	avgust	september

aktov je bilo sprejetih ob koncu leta 1977 in v letu 1978, vsi ostali osnovni splošni akti so v fazi sprejemanja oz. v pripravi in bodo sprejeti v prvi polovici letošnjega leta.

V tem času bo sprejetih tudi precejšen del aktov, ki urejajo način dela in postopke pri sprejemanju odločitev. Delavski svet delovne organizacije je na seji 28. februarja sprejel program sprejemanja preostalih potrebnih splošnih aktov v letošnjem letu, s katerim vas seznanjamo. Naj ob tem poudarimo, da bo predvsem v novem polletju potrebno še veliko zavzetosti, da se bomo pri razpravah o osnutkih in predlogih splošnih aktov vsebinsko vključili v nastajanje novih odnosov, predvsem na področju urejanja dohodka temeljnih organizacij.

M. M.

FILIP MAJCEN

PREDSEDNIK SKUPŠČINE SPLOŠNEGA ZDRUŽENJA KEMIČNE IN GUMARSKJE INDUSTRIJE SLOVENIJE

Pri gospodarski zbornici Slovenije je bila 27. februarja ustanovna skupščina splošnega združenja kemične in gumarske industrije Slovenije. Na njej so spregovorili o položaju panoge v slovenskem gospodarstvu in sprejeli poročilo o poslovanju panoge v preteklem obdobju. Pregledali so poročilo o delu izvršnega odbora ter sprejeli delovni program in finančni načrt.

Splošno združenje kemične in gumarske industrije Slovenije združuje naslednje industrijske dejavnosti: proizvodnjo baznih kemičnih izdelkov, predelavo keramičnih izdelkov in predelavo kavčuka.

Skupščina je sprejela predlog statuta splošnega združenja. Za predsednika skupščine je izvolila Filipa Majcna (SOZD Sava Kranj), za podpredsednika Andreja Ocvirka (Belinka), za

podpredsednika izvršnega odbora splošnega združenja Stanka Juršiča (Iplas Koper), za podpredsednika izvršnega odbora Simona Oblaka (GZS) in za sekretarja Petra Škufca (GZS)

V. D.

Po izvolitvi sem tovariša Majcna povprašal o pomenu in vlogi tega združenja.

Odgovoril mi je takole:

»V skladu z zakonom o združenem delu se je tudi Gospodarska zbornica SRS na novo organizirala. Sestavlja jo sedemnajst splošnih združenj in vsako združenje ima skupščino ter izvršni odbor.

Kaj bo npr. delalo združenje kemije in gume?

»Združenje bo preko svojih organov in strokovnih delavcev spremljalo poslovanje in razvoj »svojih« organizacij združenja dela. Ker združenje nima izvršne oblasti, bo v njej mesto dogovarjanja in reševanja problematike v panogi.

Ali bo združenje delovalo tudi v smislu združevanja kapitala?

»Eno od osnovnih nalog združenja je spodbujanje OZD za izdelavo srednjeročnih programov. Združenje bo imelo gotovo celovit pregled nad dogajanjem in trendi v panogi — zato bo lahko sodelovalo pri usmerjanju združevanja sredstev.

Če ni vprašanje preuranjeno bi rad še odgovor na tole: Kako bo združenje začelo delati?

»V strokovni službi — delovna skupnost našega združenja, ki ima profesionalnega sekretarja — je že izdelan program dela za letošnje leto. Po tem programu bo obravnavana problematika trga, cen, nabave surovin, režimov uvoza in pridobivanje deviznih pravic pri izvozu. No, nalog je še dosti več, kar sem navedel le nekaj najpomembnejših.

Naj ob tem kratkem zapisu še povem, da je tovariš Filip Majcen tudi član izvršnega odbora skupščine zveznega združenja kemija in guma, v republiškem izvršnem odboru pa je član glavni direktor Save tov. Janez Bohorič.

J. Š.



PREDLOG PROGRAMA UKREPOV ZA ZAGOTOVITEV USPEŠNOSTI POSLOVANJA TOZD UMETNO USNJE

Umetno usnje v Savi proizvajamo že od leta 1964 in smo bili prvi proizvajalec v SFRJ. Kmalu nam je sledil še Jugovinil. Kasneje so bile zgrajene še zmogljivosti za proizvodnjo umetnega usnja v Ohisu—Skopje, Čateksu Čakovec, Plastiki Duvno. Pojavlja se še nov proizvajalec Zorka Šabac. Skupne kapacitete za izdelavo umetnega usnja v Jugoslaviji danes ocenjujemo na 30 do 32 milijonov kv. m. Tržne potrebe v Jugoslaviji za letos po oceni znašajo 18 do 20 milijonov kv. m. Med pomembnejše izvoznike lahko prištevamo le

da se postopek za izdajo soglasja k sporazumu skrajša od 60 na 30 dni.

Postopek vodi Sava Commerce — Sektor priprave prodaje.

2. Prijava in vodenja postopka za cene za nove proizvode.

Z gospodarskim načrtom za leto 1979 so planirani tudi nekateri novi izdelki. V skladu s predpisi je treba cene za te izdelke prijaviti Zveznemu zavodu za cene. Nove cene lahko uporabljamo potem ko mine 60 dni od prijave (oziroma za sezone izdelke po izteku

vozila za dele, ki jih izvažajo na osnovi kooperacije, priznana izvozna stimulacija v višini 1,5 odstotkov + 4 odstotke. Menimo, da bi pri planiranem izvozu umetnega usnja upravičeni bili tudi do te izvozne stimulacije. Ta se uveljavlja:

1. preko delovnih organizacij TAS in Cimos. Nosilec naloge SC-SDOP,
2. preko SISEOT. Nosilec naloge SC-SPRIP.

5. Ureditve odnosov z grosisti.

Glede na sedanje stanje in predpise predvidevamo naslednji postopek:

1. Do konca februarja ostaja v glavnem obstoječe stanje.
2. Dogovor med proizvajalci in grosisti, da do 1. 3. v celoti preidemo na proizvajalčeve cene fco proizvajalec, grosist pa uveljavlja pravico vkalkulirane marže v skladu z odlokom. To stanje naj bi trajalo do sklenitve potrebnega sporazuma o prehodu na grosistične in maloprodajne cene.
3. Vzporedno se pripravi že omenjeni sporazum, h kateremu mora dati soglasje Zvezni zavod za cene.
4. Po sprejemu sporazuma se predvsem z grosisti sklenejo bilateralni sporazumi o dolgoročnem poslovnem sodelovanju.

Uveljavljanje tega postopka je odvisno tudi od stališč ostalih proizvajalcev umetnega usnja, stališč grosistov in tolmačenj sedaj veljavnih predpisov.

Za sistemsko ureditev odnosov je zadolžen SC-SPRIP.

Za uveljavljanje teh odnosov pri grosistih SC-SDOP.

6. Urediti in spremljati segmente potrošnikov.

SC-SDOP bi moral imeti na voljo predvsem naslednje podatke:

1. Seznam potrošnikov v SFRJ, ki mora zajeti najmanj 90 odstotkov skupne porabe umetnega usnja.
2. Za vsakega potrošnika pa bi moral imeti najmanj naslednje podatke:
 - obseg nakupa v zadnjih dveh letih,
 - ocena njegove potrošnje umetnega usnja,
 - informacije o njegovem razvoju in usmertivah.

Treba je zagotoviti, da se ti podatki sproti dopolnjujejo. Precej teh podatkov že obstaja (v SPRIP, SDOP in drugih službah).

Predlog ureditve in način dopolnjevanja izdela SC-SDOP.

7. Urediti in spremljati konkurenco

SC-SDOP bi moral imeti predvsem naslednje podatke:

1. Seznam ostalih proizvajalcev.
2. Za vsakega proizvajalca pa bi moral imeti najmanj naslednje:
 - proizvodni program s kvalitativnimi vzorci in obseg proizvodnje,
 - prodajne cene in pogoji,
 - informacije o njegovem razvojnem programu.

Treba je zagotoviti, da se ti podatki sproti dopolnjujejo. Precej teh podatkov že obstaja. Predlog ureditve in način dopolnjevanja izdela SC-SDOP.

8. Urediti prospektni material.

Prospektni material naj bi bil sestavljen iz:

1. predstavitvenega prospekta za VIST,
2. cenika za standardni asortiman in modne izvedbe v sezoni,
3. komercialno tehnične informacije za vsak proizvod,
4. kakovostnega vzorca z barvno karto,
5. brezplačnih vzorcev za izdelavo modelov.

SC-SDOP izdela program, do kdaj bo uredil prospektni material od 1-4, za 5. pa pripravi predlog števila vzorcev in obsega vzorcev za posamezne segmente in potencialne potrošnike.

9. Vpeljati sistem diferenciranih cen za posebna naročila.

Sistem diferenciranih cen že obstaja. SC-SDOP izdela predlog dopolnitve.

10. Določiti standardni asortiment izdelkov in surovin.

1. Predlog standardnega in modnega asortimenta izdelkov po proizvodih in izvedbah izdela SC-SDOP.

2. Predlog standardnega asortimenta surovin RTL.

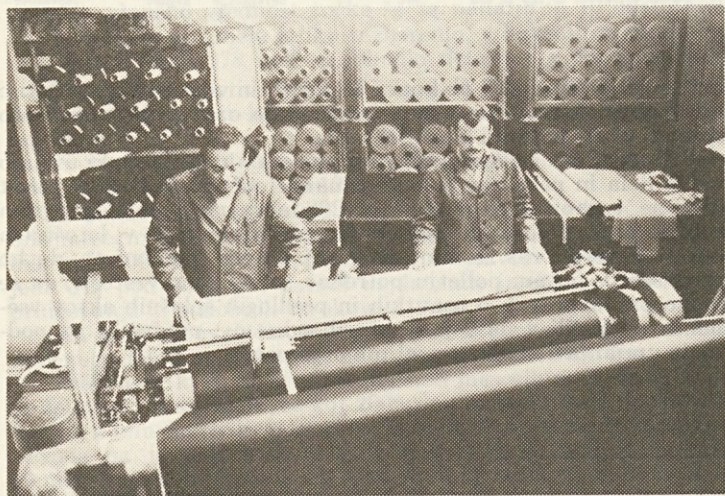
11. Določiti normative zaloga in normative naročil — nalogov za izdelke, polizdelke in surovine.

1. Predlog normativa zaloga izdelkov (signalne) izdela na podlagi naloge pod 10. 1. SC-SDOP.

2. Predlog normativov naročil prodaje — proizvodnji za izdelke in nalogov proizvodnji za izdelke in polizdelke izdela za planiran asortiment izdelkov SOP.

3. Predlog normativov zaloga standardnih surovin (signalne) v točki 10/2 izdela SOP.

12. Urediti in vpeljati četrtletno in mesečno planiranje in uvajanje nalogov (izdelki — surovine).



Savo Kranj, manjše količine izvozi tudi Jugovinil. Zadnji čas na tuja tržišča prodira tudi Čateks. Uvoz umetnega usnja je pod kontrolo in sicer je zanj določen režim DK. Ocenjujemo, da je bilo leta 1978 uvoženega okoli 4 milijone kv. m umetnega usnja.

Cene umetnega usnja so se leta 1975 znižale, leta 1978 je bilo odobreno povišanje do 9 odstotkov, tako da lahko trdimo, da je sedanji nivo cen še vedno enak nivoju iz leta 1974. Večjih premikov v cenah nismo mogli izvesti, ker s tem niso soglašali konkurenčni proizvajalci.

V letu 1978 pa so poleg Save poslovali z izdajo tudi Jugovinil, Ohis in Plastik Duvno, med tem ko je Čateks, ki izdeluje samo poliuretansko umetno usnje, poslovanje zaključil z minimalnim ostankom dohodka. Posledica takšnega stanja je, da so vsi proizvajalci pripravili zvišati prodajne cene, vendar nivo zvišanja še ni usklajen. Plan za leto 1979 za tozdu Umetno usnje predvideva, da bo ob koncu leta dosežen pozitiven finančni uspeh. Dinamika proizvodnje in prodaje ni načrtovana enakovredno. Planira se tudi postopno uveljavljanje novih cen, zato se v prvi polovici leta še vedno predvideva negativni finančni rezultat.

Odbor za pripravo in izvajanje ukrepov za ureditev poslovanja in dela v tozdu Umetno usnje je na podlagi do sedaj znane problematike dela in predlogov ukrepov, ki so jih pripravili posamezni strokovni sektorji, izdelal naslednji program ukrepov za zagotovitev uspešnosti poslovanja tozda:

1. Realizacija sporazuma za zvišanje obstoječih cen.

Preko Gospodarske zbornice Jugoslavije in Komiteja za tržišče in cene se Zveznemu zavodu za cene predloži v potrditev sporazum o spremembi obstoječih cen za do 10 odstotkov s prošnjo,

30 dni), če Zavod v tem roku ne odloči, da se cene ne smejo uporabljati.

Prijava cen za nove izdelke mora vsebovati:

1. Tehnično dokumentacijo — opis izdelka in sestav. Zadolžen RTL.
2. Atest nevtralnega inštituta. Zadolžen SKZ.
3. Kalkulacijo. Zadolžen FRS.
4. Zahtevek, ki se vložijo komisiji za nove proizvode pri PKJ. Zadolžen SC — SPRIP.

3. Uveljavljanje novih cen pri kupcih.

Spisek kupcev izdela Sava Commerce Sektor domače prodaje tako, da bo pri njih zagotovljen letni nakup umetnega usnja v višini najmanj 4.500.000 kv. m (ne upoštevajoč izvozne in kooperacijske posle z BMW, TAS in Cimosom).

Nosilec naloge, CS — SDOP, je dolžan nove cene pri kupcih uveljavljati čimprej in postopoma tako, da bi bile nove cene s 1. 7. 1979 uveljavljene povsod. Izjema bi lahko bili kupci, pri katerih bi zaradi objektivnih razlogov o nižjih cenah odločil odbor.

Pri uveljavljanju cen naj bi se do konca I. polletja dosledno ukini vsi rabati, ki jih danes še uživajo direktni kupci, končni potrošniki.

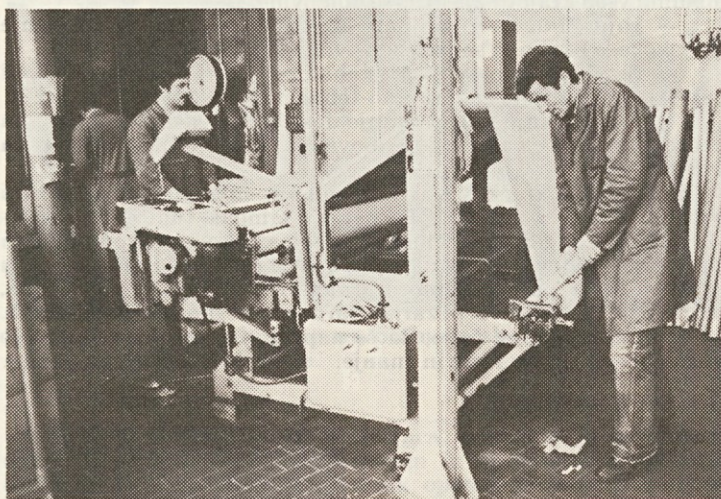
Nosilec naloge, SC-SDOP, naj zato naredi poročilo in program, kako načrtuje predvideno uveljavitev novih cen in pogojev.

4. Uveljavljanje izvozne stimulacije

S samoupravnim sporazumom o pospeševanju in izboljšanju ekonomskih odnosov s tujino so določene različne osnove in višine izvozne stimulacije. Umetno usnje ni uvrščeno v spisek izdelkov višje stopnje predelave, po katerem se priznava izvozna stimulacija v višini 7 odstotkov od vrednosti izvoza. Poleg tega je proizvajalcem



PREDLOG PROGRAMA UKREPOV ZA ZAGOTOVITEV USPEŠNOSTI POSLOVANJA TOZD UMETNO USNJE



Glede na možnost oskrbe z osnovnimi surovinami je treba dosledno vpeljati in izvajati četrtno planiranje (tudi surovine). Mesečni plani in nalogi, bi lahko od četrtnih planov odstopali le v tistem delu asortimenta, ki ne povzroča odstopanja od četrtnih materialne bilance. Predlog postopka planiranja in uvajanja nalogov in ustrezne dokumentacije izdelava SOP.

13. Urediti in vpeljati postopek realizacije naročil po posebnih zahtevah.

Treba je definirati, kakšne vrste posebnih zahtev se pojavljajo, določiti dokumentacijo, izvajalce in roke v katerih se taka naročila lahko realizirajo. Predlog vrst posebnih zahtev pripravi SC-SDOP, predlog dokumentacije izvajalcev in rokov pa SOP.

14. Urediti in vpeljati za uvajanje novih proizvodov.

Definicija za proizvod obstoja, prav tako je izdelan predpis o osvajanju novih proizvodov. V letnem planu so kot novi proizvodi zapisane sledeče ideje: Garson 2.0, Vistfol V, Vistfol M, Letur, Elpena, Tabapor, Porosan 0.9, Voran, Shoetex PUR, Sapi.

Med ideje bi lahko uvrstili tudi proizvode, za katere v letnem planu niso določeni in sicer: Sinpan lux 2.0, Vistox lux, Vistob 1.1.

SC-SDOP za vse te ideje in dodatke, ki se še lahko pojavijo, postopa po predpisu Zapisovanje in realizacija idej o novih proizvodih.

SG-SDOP izdelava program, do kdaj bo zbral vse potrebne tržne informacije za uvajanje navedenih proizvodov in ga dopolnil z dodatnimi idejami.

RTI izdelava program, do kdaj bo zbral potrebne tehnološke informacije.

Vključiti bo potrebno tudi, nabavno službo, če gre za nove surovine, kar določi RTI.

15. Urediti in vpeljati postopek predstavitve kolekcije za novo sezono in izbor standardnih in modnih izvedb.

Da bi pravočasno in čim kvalitetneje lahko predstavili nove kvalitete in naše izdelke, je treba do konca maja predstaviti kolekcije za pomlad/poletje naslednje leto in do konca decembra kolekcijo za jesen/zimo naslednje leto. Treba je izdelati postopek kdo, kaj in kdaj mora izvršiti določena opravila, da bi lahko akcija potekala čim bolj normalno. Predlog postopka izdelava SC-SPRIP.

16. Pridobiti potrebne devizne pravice.

Glede na potrebne in razpoložljive devizne pravice bo verjetno potrebno poiskati še druge vire.

Predlog obsega dodatnih deviznih pravic in možne vire izdelava nabavna služba.

17. Urediti kvalitetne prevzemne pogoje pri kupcih.

Pri pretežnem delu kupcev kvalitetni prevzemni pogoji niso definirani (razen za proizvode, za katere je obvezen JUS). Posnetek kvalitetnih zahtev bi verjetno spremenil obstoječe TNP. Predlog kupcev in program urejanja teh pogojev pripravi SKZ v takem obsegu, da bo zajeto najmanj 70 % planiranega obsega prodaje po artiklih.

18. Izdelati kvalitetno tehnološko, delovno in finančno dokumentacijo.

1. Za vsak proizvod je treba določiti toliko reprezentativnih šifer izdelkov, da se z njimi opredeli obseg potrošnje, 97 % vseh surovin in celotne potrebe nanašalnega papirja. Za vsako tako opredeljeno šifro mora obstojati taka tehnološka dokumentacija, po kateri se tudi normalno trošijo papirji in surovine.

Predlog šifer in program ureditve te dokumentacije izdelava RTI.

2. Prav tako je treba po vseh operacijah določiti uporabno delovno dokumentacijo. Predlog potrebne delovne dokumentacije in program njene izdelave pripravi RTI.

3. Za nekatere proizvode sestava in postopki se niso bili v celoti in postopku preizkušeni v redni proizvodnji. Predlog spiska teh proizvodov in program poskusnih proizvodov pripravi RTI.

4. Za vse proizvode je treba izdelati urejene kalkulacije. Predlog oblike kalkulacije in sistem njenega ažuriranja izdelava FRS.

19. Uvesti obračun planov in realizacije.

1. Poleg normalnega vrednotenja prodajnih in proizvodnih planov je treba postaviti osnovne kazalce, na osnovi katerih je možno presojati planirano uspešnost poslovanja.

Predlog teh kazalcev in sistem njihovega izračunavanja pripravi FRS.

2. Za spremljanje izvajanja plana prodaje, proizvodnje in nabave je treba zagotoviti ustrezne informacije vodjem organizacijskih enot.

Kakšni podatki se potrebni in v kakšnih obdobjih pripravijo predloge:

SDOP – za potrebe spremljanja izvajanja planov prodaje in normativov zalag izdelkov.

SOP – za potrebe spremljanja izvajanja planov proizvodnje.

NS – za potrebe spremljanja izvajanja planov nabave in normativov zalag surovin.

SKZ – za potrebe spremljanja normativov kvalitete.

SOP – za potrebe spremljanja normativov porabe materialov.

20. Urediti in vpeljati interno evidenco v prodaji, operativni pripravi, tehnološki pripravi, kontroli in nabavi.

V operativnih službah, ki spremljajo poslovanje tozda, bi bilo treba ugotoviti, če njihova sedanja interna evidenca zagotavlja možnost kontrole nad izvajanjem prevzemnih delovnih nalog in če je racionalna. Pripravi in uvesti je treba ustrezne dopolnitve. Posnetke obstoječe evidence s predlogi za izpolnitev pripravijo:

SC – za izvajanje funkcije prodaje.

SOP – za izvajanje funkcije operativne priprave proizvodnje.

RTI – za izvajanje funkcije tehnološke priprave proizvodnje.

SKZ – za izvajanje funkcije kontrole kakovosti.

NS – za izvajanje funkcije nabave.

21. Izbor dobaviteljev, cene in prevzemni pogoji.

1. Za standarden asortiment surovin je treba zagotoviti nemoteno dobavo, tako glede količine, rokov, cene in kvalitete. Za vse te surovine bi bilo treba izbrati najmanj po dva dobavitelja.

Predpis o postopku izbora dobaviteljev pripravi SKZ.

Predlog spiska izbranih dobaviteljev pripravi nabavna služba, pri tem izdelava tudi program pridobivanja novih dobaviteljev tam, kjer so obstoječi problematični ali niso dvojni.

2. Pred potrditvijo vsakega predloga o zvišanju cen standardne surovine (fco Sava) je treba izdelati ustrezne izračune ali izvesti določene ukrepe.

Predlog postopka o javljanju sprememb cen, potrebnih izračunov in pristojnih sodelavcev, ki so dolžni ukrepati, pripravi FRS.

3. Preveriti bi bilo treba prevzemne pogoje in proučiti možnosti skrajšanja kvalitetnega prevzema za standardne surovine.

Predlog programa za izvedbo te naloge pripravi SKZ.

22. Uporaba nekurantnih surovin

Dopolniti je treba seznam zalag nekurantnih surovin in pripraviti pro-

gram njihove uporabe oziroma odprodaje.

1. Spisek teh surovin izdelava SOP.

2. Predlog in program uporabe izdelava RTI.

3. Predlog in program odprodaje izdelava NS.

23. Prodaja zalag izdelkov.

I obstoječih zalag izdelkov je treba izločiti signalne zaloge za standardni in modni asortiment izdelkov, za preostale zaloge izdelava SC-SDOP predlog in program prodaje.

24. Pocenitve v sestavi in izdelavi izdelkov.

1. Predlog programa dela o pocenitvah v sestavi in izdelavi izdelkov pripravi RTI.

2. Pri tem naj bi se uporabljala tudi metoda vrednostne analize. Predlog te metode pripravi SKZ.

25. Dopolnilno izobraževanje delavcev.

Predlog programa in uvedbe dopolnilnega izobraževanja delavcev v tozdu strokovnih sektorjih in SC izdelava tozda IC.

26. Vpeljati spremenjen sistem nagrajevanja.

Spremenjen sistem nagrajevanja uvede KS.

27. Izvedba potrebnih rekonstrukcij.

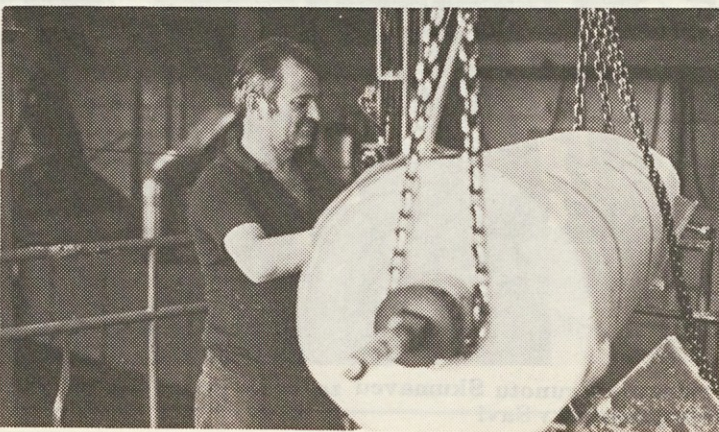
Predlog plana in roki realizacije plana rekonstrukcij izdelava SIP.

ODBOR ZA PRIPRAVO IN IZVAJANJE UKREPOV ZA UREDITVE POSLOVANJA IN DELA TOZDA UMETNO USNJE:

OPOMBA UREDNIŠTVA

Sodili smo, da bo informacija o urejanju razmer v tozdu Umetno usnje zanimiva za mnoge Savčane.

Zato objavljamo celoten program in nosilce akcij. Vendar pa smo bili s člani odbora za informiranje enotni, da manjka še nekaj odgovorov, ki se ob branju tega programa pojavljajo bralcu. Odgovore bomo skušali pripraviti za naslednjo številko Save.





NAŠI GASILCI BOGATEJŠI ZA NOVE SODOBNE PROSTORE IN OPREMO



Gostje na občnem zboru gasilcev so bili tudi upokojenci, ki so v svojem času veliko delovali v gasilstvu

V soboto, 10. marca 1979, so se člani IGD Sava zbrali na redni letni konferenci, ki je izzvenela izredno slavnostno, saj so se je udeležili vsi vidni predstavniki družbenopolitičnih organizacij in vodstva delovne organizacije.

Konferenca je bila slavnostna tudi zato, ker so pred konferenco svojemu namenu izročili sodobno opremljen in zelo funkcionalen gasilski dom. Trak je ob otvoritvi prerezal predsednik IGD, tov. Marjan Čeferin, ki je prisotne takole nagovoril:

»Dovolite mi, da vas v imenu upravnega odbora IGD naše delovne organizacije najprizneje pozdravim.

V posebno čast si savski gasilci danes štejem, da so tu med nami tako ugledni gostje, kot so: generalni direktor Sava, tov. Filip Majcen, namestnik glavnega direktorja delovne organizacije Sava Kranj, tov. Bruno Skumavc, vodje tozdov in drugi odgovorni predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov naše delovne organizacije ter ostali vabljeni gostje, posebno pa še naši ustanovni in ostali upokojeni člani društva.

Današnja svečana otvoritev gasilskega doma je ena od pomembnih zmag delavcev — gasilcev Save. Mislim, da smo lahko ponosni na te dosežke, ki so rezultat našega dela, tako sedanje kot prejšnje generacije Savčanov, istočasno pa nas obvezuje za še večjo odgovornost pri požarno varnostnem delu, kajti zavedamo se, da na tem področju ni nikoli moč reči zadnje besede.

Še posebej pa želim naši mladi generaciji, ki je danes tukaj, da se z veseljem in brez strahu vključi v gasilsko organizacijo. Dovolite mi, da z nekaj besedami opozorim na vlogo mladincev in mladink v gasilskih vrstah.



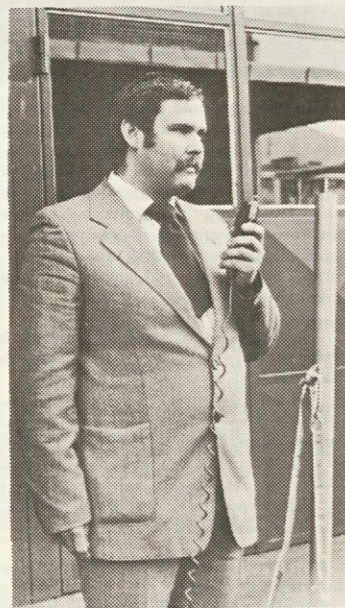
Priznanje Brunotu Skumavcu za velik prispevek pri razvoju gasilstva v Savi

Naloge so naslednje:

- privzgojiti ljubezen do dela in do lika delovnega človeka,
- gojiti tovarištvo, plemenitost, spoštovanje starejših, razvijati socialistični humanizem in solidarnost ter bratstvo med mladimi vseh krajev ožje in širše domovine,
- gojiti ljubezen do narave; dejavnosti za zavarovanje človekovega okolja in smisel za uživanje teh vrednot,
- razvijati in prevzemati tehnično kulturo in vzpodbujati ustvarjalno uporabo znanstveno-tehničnih dosežkov,
- spoznavanje in odkrivanje dosežkov v gasilski tehniki, na področju požarne varnosti, tekmovanja v znanju in spretnosti na tem področju.

V gasilskih kroških lahko mladinci in mladinke ob strokovni pomoči odraslih, ne samo pedagogov, ampak tudi drugih strokovnjakov za gasilske teme — torej strokovno usposobljenih gasilcev — zadovoljujejo zlasti težnje po tehničnem proučevanju in znanju na področju motoroznanstva, kemije, gradbeništva, hidravlike, preventive požarne varnosti, organizacije gasilstva.

Naj zaključim z željo, da še naprej in z močno voljo, ki jo imate, krepite svoje vrste in znanje.



Ciril Tomše, poveljnik operativno tehnične enote

Vsi skupaj pa se zavedamo naše vloge v našem družbenem sistemu, ki nam daje značaj posebnega družbenega pomena, kajti naša naloga je dvojna:

- da skrbimo za uresničevanje socialistične družbene samozagrade v vrstah vseh socialističnih sil za zavarovanje naše socialistične samoupravne družbe in pridobitev narodnoosvobodilnega boja tako na idejnem kot na materialnem področju;
- naša specifična naloga pa izhaja iz potreb varstva pred požarom in drugih nesreč.

Ob koncu bi se rad zahvalil vsem, ki ste karkoli pripomogli k današnji stopnji požarnega varstva delovne organizacije. Želim, da še naprej tako skrbimo za zavarovanje našega skupnega premoženja, ki nam istočasno zagotavlja varnejši jutrišnji dan.

Še enkrat hvala.◀

Po nagovoru je predal besedo tov. Filipu Majcnu, ki je med drugim dejal:

»Vsem članom IGD iskreno čestitam za njihovo pridobitev in uspešno delo, še posebej pa smo hvaležni vsem, ki so se danes zbrali, saj so s tem dokazali, da, čeprav niso več aktivni gasilci, vedo, kaj pomeni dobro organizirano in uspešno gasilsko društvo. Tudi vodstvo delovne organizacije, družbenopolitični in samoupravni organi bodo še naprej imeli posluš za čimboljšo požarno varnost.«

Pred otvoritvijo so člani IGD podelili zlato gasilsko plaketo tov. Brunu Skumavcu za njegovo dolgoletno delo in prizadevanje na protipožarnem področju.

Za otvoritvijo in ogledom prostorov novega gasilskega doma se je začel prirčen kulturni program, ki so ga pripravili člani KUD Sava. V programu so sodelovali tudi najmlajši člani taboriške organizacije.



Nastop folklorne skupine na občnem zboru gasilcev je bil navdve prijetno doživetje

Sledila je redna letna konferenca, na kateri je spregovoril o delu in uspehih na preventivnem in operativnem področju društva tov. Ciril Tomše, poveljnik operativne tehnične enote. Dejal je:

»Da bi si lahko ustvarili boljši pregled nad delom skupine za varstvo pred požarom in operativno-tehnične enote, sem svoje poročilo razdelil na posamezna področja:

1. Vaje in tekmovanja

V letu 1978 je bilo izvedenih 32 suhih in 17 mokrih vaj, za kar je bilo opravljenih 188 ur. Za vse vaje in tekmovanja je bilo opravljenih 1845 ur.

Dve suhi, dve mokri in ena nočna vaja so bile izvedene po programu Občinske gasilske zveze Kranj, še posebej naj omenim mokro vajo civilne zaščite v Stražišču in sektorsko vajo v Planiki.

Občinskega tekmovanja v Kranju so se udeležile tri naše desetine in zasedle prvo, drugo in četrto mesto. Prvo mesto je osvojila naša ženska desetina. Na republiškem tekmovanju v Ravnah na Koroškem pa je naša ženska desetina prejela srebrno tekmovalno značko.

2. Preventiva

Zelo uspešni smo bili na področju preventive, kar kaže tudi podatek, da v preteklem letu ni bilo večjega požara. To pa je odraz vestnega dela skupine za varstvo pred požarom, saj so bili vsi gasilski aparati pregledani v določenem roku, ravno tako tudi niso bili zanemarjeni vodovodni viri; to velja predvsem za hidrante in požarne bazene. Pri pregledu gasilskih aparatov so bili istočasno opravljeni tudi preventivni pregledi varstva pred požarom. Posebna komisija pa je pregledala vse proizvodne tozde in ugotovila, da so pomanjkljivosti skoraj povsod enake, saj gre predvsem za zložene gasilske aparate, zložene prehode in podobno.



Polnoštevilna udeležba

3. Izobraževanje

Tako kot vsako leto je bilo tudi letos organizirano predavanje za vse delavce delovne organizacije.

Organizirani sta bili tudi dve predavanji, katerih se je udeležil 101 delavec.

Novosprejete delavce pa smo redno seznanjali o požarni varnosti v naši delovni organizaciji.

4. Požari

V času od 1.1.1978 do 1.1.1979 je v delovni organizaciji nastalo 23 začetnih požarov, od tega je štiri požare pogasila stacionarna naprava CO₂, v enajstih primerih so pogasili delavci z ročnimi gasilnimi aparati, v osmih primerih pa je bilo potrebno posredovanje dežurne gasilske ekipe.

Za gašenje požarov je bilo porabljenih 1840 kg CO₂ plina, 316 kg prahu za gašenje.

Vzroki za nastanek požarov pa so bili naslednji:

- statična elektrika – 7-krat,
- iskra, ki je nastala pri brušenju ali varjenju – 8-krat,
- električna napeljava, pregrete obdelovalnega materiala – 2-krat,
- zaradi grelnih naprav – 1-krat.

Pri teh požarih ni bilo večje materialne škode.

Kot vodja skupine za varstvo pred požarom in poveljnik operativno-tehnične enote IGD sem se dolžan zahvaliti vsem, ki ste karkoli prispevali k temu, da imamo lahko danes našo konferenco v novih, sodobno opremljenih prostorih, v novem gasilskem domu. »

Ker pa se tudi v uredništvu, seveda v sodelovanju z našimi gasilci, zavedamo pomembnosti dela na tem področju, bomo o delu in uspehih IGD Sava še pisali. Prav je, da se kar najširši krog Savčanov seznani z odgovornimi nalogami in delom naših gasilcev.

L. M.

DRUGI O NAS

ZNATNO POVEČANA PRODUKTIVNOST DELA

Kranj, 14. marca (lj).k.

V lanskem letu je bil skupen prihodek, v odnosu na leto 1977 za 12 odstotkov večji. Na inozemsko tržišče je bilo prodano 15,5 odstotkov od celotne proizvodnje, ali 30 odstotkov več kot v letu 1977.

V vseh DO sozd Sava v Kranju so v lanskem letu dosegli ugodne proizvodno izvozne rezultate. Po zaključnem računu je ta sozd ustvaril skupni prihodek v višini 2,16 milijard dinarjev, ali 11,8 odstotkov več kot v letu 1977. Na domače in tuje tržišče je prodal 46,144 ton pnevmatike, tehničnega blaga, umetnega usnja, kemičnih izdelkov in drugega blaga.

Kupcem v inozemstvo je Sava prodala 15,5 odstotka celotno izdelanega blaga. S tem je skupen obseg izvoza povečan v odnosu na leto 1977 za približno 30 odstotkov.

Tako ugodni proizvodno izvozni rezultati so v veliki meri rezultat nenehne rasti produktivnosti dela in izboljšanja kvalitete proizvodov. Merjenja s kilogrami proizvedenega blaga na zaposlenega v delovnem dnevu, je produktivnost povečana v odnosu na leto 1977 za 7 odstotkov to pa je 2,4 odstotka nad planiranimi predvidevanji. V lanskem letu je bila dosežena kvaliteta proizvodov v višini 97,39 ali 0,34 odstotkov nad planiranimi normativi, oziroma bil je izboljšanje za 0,35 odstotkov v odnosu na leto 1977.

Za uresničitev investicij po srednjeročnem planu razvoja je sozd Sava v Kranju v lanskem letu vložila 134,6 milijonov dinarjev, od tega nekaj nad 82 milijonov lastnih sredstev.

Tako so o nas pisali v Privrednem pregledu v četrtek 15. marca 1979.

VARNOST AVTOMOBILSKIH PLAŠČEV

Varnost plašča je najvažnejša naloga, ki jo mora izpolniti dober avtomobilski plašč, saj so od nje odvisna življenja udeležencev v prometu. Razlikujemo lahko dve vrsti varnosti, in sicer varnost plašča glede njegove trdnosti in varnost plašča glede oprijema s cesto.

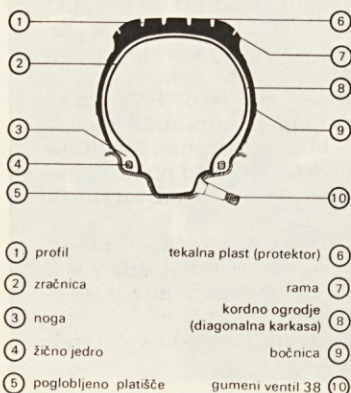
a) Majhna varnost glede trdnosti avtomobilskega plašča se pokaže tako, da se poruši njegova struktura in s tem povezan izstop zraka, kar se v ekstremnem primeru zgodi kot eksplozija plašča. Ta varnost je odvisna od vzdrževanja plašča ter od njegove konstrukcije.

Za pravilno vzdrževanje je najvažnejši pravilni tlak v pnevmatiki. Prevelik tlak povzroči velike obremenitve v notranji strukturi plašča. Če naletimo na oviro, lahko pride do eksplozije. Premajhen tlak pa povzroča prekomerno upogibanje plašča, pri katerem se sprošča prevelika količina toplote, zaradi katere spet lahko pride do uničenja plašča. Ta sproščena toplota je tudi ob pravilnem tlaku v pnevmatiki lahko problematična. Ker hitrost pospešuje sproščanje toplote, so plašči razvrščeni v tri hitrostne skupine, ki jih označimo z znaki S, H, V in v skupino plaščev za dirkalna vozila.

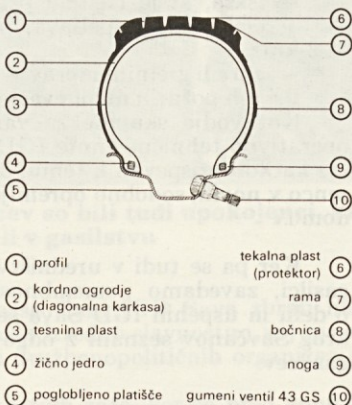
Največja dovoljena hitrost radialnih plaščev skupine S je 180 km/h, skupine H je 210 km/h, v skupini V pa so plašči za vozila s hitrostjo nad 210 km/h. Za dirkalna vozila ima vsak proizvajalec avtomobilov svoje zahteve. Tako npr. v tovarni Porsche preizkušajo plašče za dirkalna vozila pri hitrosti 290 km/h.

Ob pravilnem vzdrževanju ima odločujoči vpliv konstrukcija plašča. Ta se je z leti spreminjala, njen razvoj pa lahko zasledujemo ravno glede na varnost. Oglejmo si le tiste, z razvojem nastale konstrukcije avtomobilskih plaščev, ki so še vedno v uporabi.

Kot najstarejši in glede varnosti najmanj zanesljiv plašč je diagonalni plašč z zračnico, ki ga prikazuje sl. 1.

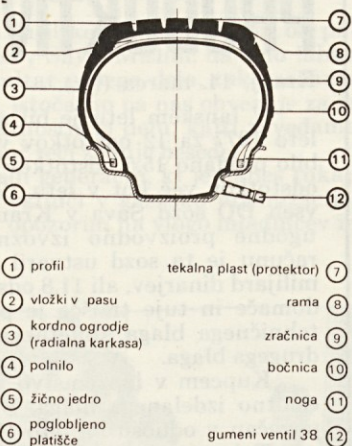


Ta vsebuje za kordno ogrodje najmanj 4 tekstilne vložke, zaradi česar je njegova stena debelejša in sprošča več škodljive energije. Poleg tega se pojavlja tudi trenje med zračnico in plaščem, ki to energijo še povečuje. Slaba stran plaščev z zračnico je tudi, da se ob prehodu zračnica raztrga in zrak naenkrat uide iz nje. Glede na to so boljši diagonalni plašči brez zračnice, katerih konstrukcija je prikazana na sl. 2.



Če pride pri tem plašču do preboda, zrak ne zapusti notranjosti plašča v trenutku, saj se plašč ne raztrga kot zračnica in zrak uhaja iz njega počasneje.

Varnejši od diagonalnih plaščev so radialni s tekstilnimi vložki v pasu. Zgradbo takega plašča prikazuje sl. 3.

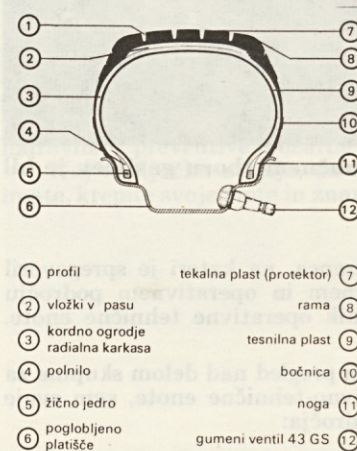


Tu je stena tanjša, saj ima največkrat le po dva vložka v kordnem ogrodju. S tem je proizvedena toplota znatno manjša, kar poveča varnost. Pod tekalno površino pa ima tekstilni pas iz več vložkov, ki dajo plašču zadostno trdnost v obodni smeri, istočasno pa ščitijo plašč pred prebodi.

Še varnejši kot radialni plašč s tekstilnim pasom je radialni plašč z jeklenimi vložki v pasu. Ta plašč ima lahko tudi en sam vložek karkase, s čimer se ustrezno zmanjša

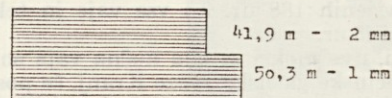
proizvajanje škodljive toplote. Pred prebodi pa ščiti jekleni pas, ki je znatno učinkovitejši kot tekstilni. Zaradi teh prednosti zagotavljajo radialni plašči večjo varnost tudi pri večjih hitrostih vozila.

Tudi za radialne plašče veljajo prednosti plaščev brez zračnice (sl. 4), ki so bile omenjene pri diagonalnih plaščih:



zavorna pot

R - plašč



D - plašč



Razlike v zavornih poteh za različne gločine dežena ter razlike med radialnim in diagonalnim plaščem so očitne, saj vsak ve, kaj pomeni že 1 m prej ustavljeno vozilo. Zavorne poti tudi jasno pokažejo, da bomo večjo varnost dosegli le z radialnim plaščem.

Način vožnje je tesno povezan s stanjem vozišča, saj se

b) Varnost plaščev za oprijem je odvisna od konstrukcije celotnega plašča, stanja vozišča in načina vožnje.

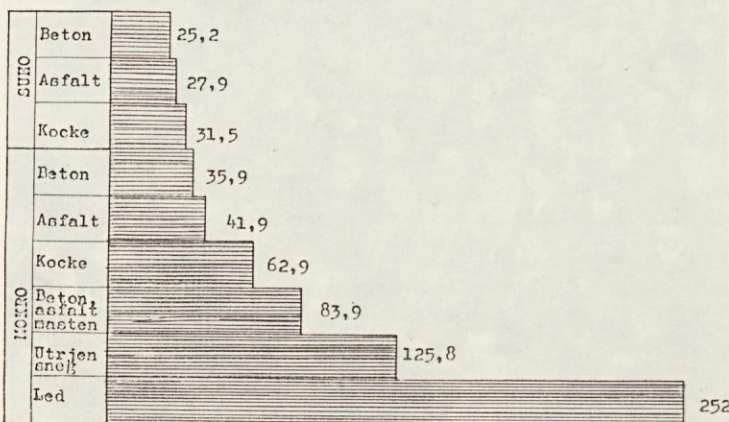


Vpliv konstrukcije je zelo zapleten, ugotavljamo pa ga običajno z dolžino zavorne poti na mokrem vozišču. Voznikova naloga je ugotavljati spremembo konstrukcije, ki se pokaže kot zmanjšanje globine kanalov. Čeprav je v večini evropskih držav predpisana najmanjša globina 1 mm, strokovnjaki že dolgo dokazujejo, da je ta premajhna. Za primer si oglejmo dolžino zavorne poti na mokrem asfaltu pri 1 mm in pri 2 mm gločine dežena in to za radialni in diagonalni plašč.

Hitrost vozila v začetku zaviranja je 80 km/h:

pravilni način vožnje odraža v tem, da upoštevamo stanje vozišča.

Kakšen vpliv ima vrsta vozišča na oprijem, si oglejmo na zavornih poteh vozila, ki vozi s hitrostjo 80 km/h po različnih mokrih voziščih:



Iz pričujočega članka jasno sledi, da se varnost prične že pri nakupu plašča, konča pa

pri pravilni vožnji glede na stanje vozišča.

dipl. ing. Branko MARKUN

OSNOVNE ORGANIZACIJE SINDIKATA SO ZAŽIVELE

Od 29. 2. do 2. 3. so bili organizirani letni sestanki izvršnih odborov OOS, razširjeni s predstavniki drugih družbenopolitičnih organizacij in vodstvi tozdov DE oz. sektorjev.

Iz zapisnikov letnih sestankov in poročil o delu v preteklem obdobju je razvidno, da je bila aktivnost sindikalne organizacije v celoti dokaj uspešna, pri čemer pa moramo upoštevati razliko med posameznimi OOS, kakor tudi kvaliteto poročil.

Problematika, s katero so se srečevale OOS in jo tudi reševale, je različna za posamezna delovna okolja, v glavnem pa se med seboj ločijo proizvodnja in strokovne službe.

V proizvodnji je bil dan poudarek predvsem najbolj perečim vprašanjem kot so kvaliteta dela, produktivnost, delovna in tehnološka disciplina, izplačila OD in dodatkov za kvaliteto itd. Pri tem je treba poudariti, da so v nekaterih sredinah obravnavali vprašanja, katera bolj redko rešujemo v OOS. Tako je bilo obravnavano vprašanje inovacij, kvaliteta dela v drugem tozdu, razvojne usmeritve, varstvo pri delu, kulturna dejavnost itd.

Tudi v strokovnih službah je bilo največ časa porabljeno za reševanje specifičnih vprašanj v posameznih sredinah, kot so delovni pogoji, kvaliteta in organiziranost dela, medsebojni odnosi, kadrovska vprašanja itd. Večkrat se pojavlja tudi vprašanje o delu delegatov v samoupravnih organih v DO in širši skupnosti, ki bo moralo biti v bodoče ena temeljnih nalog sindikata v vseh sredinah.

V preteklem obdobju je bil posebej poudarjen pomen sklicevanja problemskih oz. samoiniciativnih sindikalnih skupin, kjer naj bi se obenem reševalo vsa pomembna vprašanja v posameznem okolju. Ugotovimo lahko, da so bile sklicane v večini osnovnih organizacij, vendar je bil njihov osnovni namen dosežen samo delno, to pa zaradi tega, ker je bila v večini

primerov to enkratna akcija oz. zaradi izredno perečih vprašanj tudi večkratna, drugje pa stalni način dela. Tudi sklicevanje skupin je bilo različno. Tekočo problematiko so skupine obravnavale na rednih sestankih; za reševanje posameznega vprašanja je bil namenjen ves čas na sestanku; sindikalna skupina se je večkrat sestala med odmorom in obravnavala tekoča vprašanja. Prav tako so bili primeri, ko sindikalna skupina ni bila zadovoljna z odgovori oz. realizacijo njihovih zahtev.

Vsekakor je aktivnost skupin tesno povezana z delom izvršnega odbora oz. poverjenikov, za katere je v večjih sredinah ugotovljeno, da niso dobro opravili naloge, ki jo imajo kot sindikalni delavci. Enako velja tudi za predsednike IO. Iz zapisnikov je razvidno, da so bile izpeljane nekatere zamenjave poverjenikov in predsednikov šele po daljšem obdobju in na pobudo drugih organov, čeprav smo na konferenci in seminarju zavzeli stališče, da je treba neaktivne člane v najkrajšem času zamenjati. Po drugi strani pa je to tudi odsev stanja v posamezni sindikalni skupini, kjer verjetno prevladuje mnenje, da se bodo vprašanja reševala sama oz. jih bo nekdo drugi brez sodelovanja prizadeti. Glede na omenjeno stanje se bo treba o delu poverjenikov v bodoče tekoče dogovarjati in po potrebi organizirati ustrezno usposabljanje.

Eden od bistvenih emelentov za uspešno družbeno politično delo je tudi sodelovanje med vsemi družbenopolitičnimi organizacijami v tozdu oz. sektorju. V sredinah, kjer so vse organizacije enotno nastopale, so bili tudi rezultati temu primerni, razen v redkih primerih, kjer ugotavljajo, da sodelovanje ni bilo dobro. To se nanaša predvsem na sodelovanje z ZSM, da je sodelovanje dobro, vendar bodo tudi v prihodnje še potrebna prizadevanja na tem področju.

Zato je bil v letošnjem letu sprejet okvirni program vseh DPO, kar nam bo glede na temeljne naloge pomagalo k enotnejšim akcijam.

Tudi sodelovanje z vodstvi tozdov, DE oz. sektorjev je ocenjeno pozitivno. Pojavlja se ugotovitev, da je treba v nekaterih primerih več prizadevanj, tako s strani sindikalnih delavcev, kot tudi vodstev.

Ob razpravi o delu OOS je vmesno, da izpostavimo tiste, ki so si v preteklem letu najbolj prizadevale za reševanje perečih vprašanj ter s svojo aktivnostjo pripomogle k uveljavljanju sindikalne organizacije v celoti. To pa so bile naslednje OOS: Polizdelki TAP, Velopnevmatika, RTI, Cevarna in Vzdrževanje.

GUMIJADA, DA! SAMO KAKŠNA?

Na zadnji seji predsedstva sindikalne organizacije so obravnavali tudi vprašanje gumijade – srečanja delavcev gumarske industrije Jugoslavije. Za kaj gre? Tudi letos, kot že nekaj let nazaj, se v naši DO zavzemamo za takšno obliko gumijade, v kateri bi uresničili želje in stališča, ki so bila sprejeta ob ustanovitvi. Gumijada naj bi bila srečanje delavcev gumarske industrije Jugoslavije. Njen osnovni namen naj bi bil medsebojno spoznavanje, izmenjava izkušenj in navezovanje prijateljskih stikov. Za takšno obliko se zavzema tudi naša sindikalna konferenca. Na omenjeni seji se je izoblikoval tudi okvirni program srečanja, ki smo ga že posredovali vsem udeležencem gumijade. Program naj bi zajemal ogled proizvodnje DO, ki bo organizator srečanja, organizirali naj bi se krajši izleti, ogledi kulturnih ter zgodovinskih znamenitosti, organizirali naj bi razne kulturne prireditve, ki naj bi jih pripravili vsi udeleženci srečanja. Program pa bi sestavljala tudi trimska rekreativna srečanja v panogah, v katerih lahko sodeluje sleherni udeleženec srečanja. Konferenca sindikata je s tem v zvezi sprejela nekaj stališč. Gumijade, ki bo letos v Rumi, se bo iz naše DO udeležilo približno 50 udeležencev. Udeleženci bodo sodelovali v naslednjih panogah: šahu, streljanju, vlečenju vrvi ter pikadu.

Na skupnem kulturnem večeru bo sodelovala tudi kulturna skupina iz Save. Udeleženci letošnje gumijade, bodo izbrani iz vseh sredin in delov DO, vseh starosti in struktur, ki niso aktivni športniki, temveč je udeležba na gumijadi zanje priznanje za dobro in vestno delo, tako na delovnem mestu kot tudi v družbenopolitičnih in samoupravnih organih.

Tako se letos ne bomo udeležili športnih srečanj v nogometu in rokometu, ker sta to izrazito tekmovalni športni panogi in je ravno na njih do sedaj največkrat prihajalo do izgredov, ki so metali slabo luč na celotno organizacijo gumijade.

L. M.

GUMARJI V SINDIKATU

Sindikalne organizacije Ris, Rekord, Borovo in Sava so zadolžene za izdelavo poslovnika koordinacijskega odbora gumarskih delavcev Jugoslavije. Tako so sklenili na enem od posvetov predstavniki DPO gumarskih del. organizacij Jugoslavije, ki je bilo na poslovnem združenju Guma v Beogradu. Na posvetih je bila izražena želja, da se ustanovi sindikalni koordinacijski odbor

gumarskih delavcev Jugoslavije, v katerega naj bi se vključile vse gumarske delovne organizacije v naši državi. Dogovorili so se tudi, da bi se že ob koncu marca oz. aprila v Suvi Reki sestali predstavniki DPO in samoupravnih organov vseh DO na problemski konferenci, na kateri bi spregovorili o položaju gumarske industrije v Jugoslaviji.

L. M.

TORBA GOVORI

Učencu, ki me nosi, je ime Borut. Z njim hodim v šolo drugo leto. Prej je nosil manjšo torbo, ker pa je bila premajhna, je dobil mene. Zame skrbi kar lepo. Vsak teden me očisti, na mesec pa me opere. Kot že veste, sem velika. Narejena sem iz oranžnega usnja. V meni sta dva predala. Prvi je za knjige, drugi pa za zvezke. Na

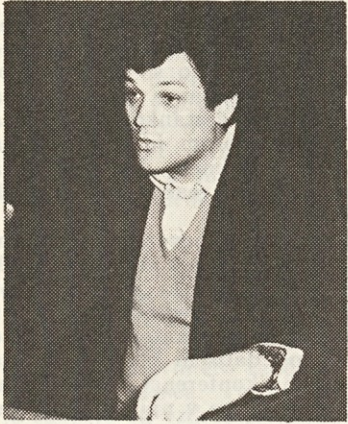
zunanj strani imam našita predalčka. V prvega spravi Borut prtičke in brisačo, v drugega pa dres. Včasih me tako natrpa, da me ne more zapreti. Zapre me z zaponko, ki ima odbojno steklo. Imam ročaj, Borut pa me nosi na hrbtu, zato ima tudi naramnice.

Po mojem je Borut z mano zadovoljen.

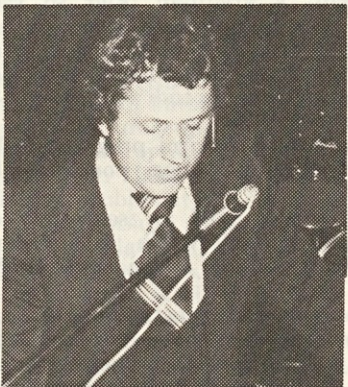
Borut Gazvoda
4. razred, Orehek



DELOVNI DOGOVOR MLADIH



Franc Šeruga, sekretar konference ZSM Sava — akcijski program organizacije ZSMS delovne organizacije Sava za leto 1979 zajema vsa področja življenja in dela mladih.



Brane Pečjak, dosedanji predsednik konference ZSM Sava — aktivnost mora temeljiti na krepitvi osnovnih organizacij. Tesneje se morajo povezati z ekonomskimi, samoupravnimi in drugimi interesi delovne sredine.

V četrtek, 15. marca, je bila programska volilna konferenca ZSMS Sava. Mladi so se zbrali in pregledali delo v preteklem obdobju in se dogovorili za prihodnje naloge. Zbora mladih Savčanov so se udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in vodstva delovne organizacije.

Ko so spregovorili o dosežanjem delu, so kritično izpostavili predvsem tista področja, kjer delo še ni steklo tako, kot bi moralo. Aktivnost bi morala temeljiti na krepitvi osnovnih organizacij. Le-te bi morale biti samostojne in temelj vsega dogovarjanja in delovanja mladih. Da bi dosegli to pomembno vsebinsko preobrazbo, bodo morali v prihodnje posvetiti več naporov usposabljanju in izobraževanju mladih. Ko je dosedanji predsednik sveta ZSMS Save, Brane Pečjak, poročal o dosedanjem delu, je poudaril, da je aktivnost organizacije večja kot pred leti. Mladi so pripra-

vili številne akcije, predvsem športne, tvorno so se vključevali v priprave na kongresa, izvedli so številne delovne akcije, pripravili so akcijo Mladi delavec — samoupravljalec. Ob vseh teh uspehih pa je poudaril, da bodo mladi pri delu v prihodnjem obdobju morali izhajati iz vloge mladih pri uresničevanju zakona o združenem delu, in delegatskega mehanizma in iz tega, kako mladi izražajo in uresničujejo svoje interese.

Na teh temeljnih izhodiščih so zgradili tudi programsko usmeritev za delovanje v prihodnjem obdobju. Delo mladinske organizacije bo temeljilo na stalnem idejno-političnem izobraževanju njenih članov. Tako se bodo lahko tvorno vključevali v reformo vzgoje in izobraževanja, se borili za ustvarjanje pogojev za vstop mladih v samostojno življenje in za boljše pogoje zaposlovanja. Pomembne naloge organiziranja v prihodnjem obdobju bo tudi vključevanje mladih v krajevno skupnost, prizadevanje za zdrav način življenja in dela mladih, ter prisotnost mladih v vseh okoljih življenja in dela. Med stalne naloge Zveze socialistične mladine Save sodi tudi načrtna kadrovska politika ter vključevanje mladih v uveljavljanje zakona o združenem delu.

Na volilno-programski konferenci so razrešili dosedanji svet konference in potrdili novega. Predsednica sveta konference ZSMS Sava je postala Vida Lončar, sekretar pa Franc Šeruga. Potrdili so tudi predsednike posameznih komisij:

- komisija za idejnopolitično delo — Branimir Weissen
- komisija za kulturo — Lidija Bajželj
- komisija za šport — Dražica Novič
- komisija za DSZ in LO in



Vida Lončar, novi predsednik — akcijska in idejna usmeritev mladinske organizacije je naravnana tako da bodo delavci dejansko odločali o delu in rezultatih dela.

ohranjevanje tradicij NOB — Krilar Rozman

- komisija za informiranje — Jože Vratarič
- komisija za organiziranost in kadrovska vprašanja — Milan Čufer
- komisija za družbeno-ekonomske odnose — Franc Gerbajc.

Konferenca je potrdila tudi koordinatorje in člane nadzor-

nega odbora. Volilno — programska konferenca je izzvenela kot delavni dogovor mladih. Kritične misli izrečene na konferenci, izpostavljanje področij, ki še niso prav zaživela, kažejo pripravljenost mladih, da se s svojim delom še bolj vključijo v vsa področja dela in življenja delovne organizacije.

Vera Drašak

TEKMOVANJE »NAJBOLJŠI MLADI DELAVEC — SAMOUPRAVLJALEC«

Mladina in njena organizacija ZSM se v sodelovanju z drugimi DPO intenzivno, vsestransko in uspešno angažira v boju za razvoj socialističnega samoupravljanja in celotnega napredka družbe.

V okviru teh prizadevanj je mladinska organizacija SAVE organizirala tekmovanje za najboljšega mladega delavca-samoupravljalca na ravni DO in sozda Sava. Priprava tekmovalnega lista je bila široko zasnovana, saj smo morali zagotoviti primerljivost rezultatov med posameznimi DO v sozdu. Pri izdelavi tekmovalnega lista so tako sodelovale vse OOOZSM v sozdu Sava, ki so s svojimi pripombami tudi pripomogle k dokončnemu oblikovanju tekmovalnega lista.

Osnovni namen organizacije tekmovanja je bil poživitev dela osnovnih organizacij in presoja konkretnega prispevka posameznika k razvoju samoupravnih in proizvodnih odnosov. S tem smo želeli mobilizirati tudi tiste člane, ki so bili doslej le pasivni opazovalci sleherne naše dejavnosti.

Žal moram ugotoviti, da vse OO niso v celoti sprejele takega koncepta in se ne udeležujejo tekmovanja. Pri tem OO navajajo različne razloge, da se tekmovanja ne udeležujejo; npr.: specifična dela, izguba časa, poslabšanje medsebojnih odnosov ipd. Vsi ti izgovori posameznih osnovnih organizacij so demantirani že s samim potekom tekmovanja, ki se ga udeležuje večina osnovnih organizacij. To, kar je za nekatere nepremostljiva ovira, pri drugih ni poseben problem. Želim poudariti, da so za izvedbo tekmovanja neposredno odgovorni predsedniki osnovnih organizacij in aktivov, ki so s takim negativnim odnosom onemogočili svojim članom sodelovanje v tekmovanju. Verjetno se bomo morali o njihovi odgovornosti temeljito pogovoriti vsi prizadeti.

Večkrat se tudi dogaja, da se tekmovanje primerja z ocenjevanjem. Taka ugotovitev je popolnoma zgrešena, saj sodelovanje v tekmovanju ni sankcionirano, ne glede na rezultate, ki jih posameznik doseže. Cilj tekmovanja je le, da nagradimo najboljše za njihovo prizadevanje in jim na ta način izkažemo priznanje za njihovo delo. Tak pristop je v razvoju naše družbe že zgodovinsko pogojen, saj smo vedno znali ločiti dobro od slabega oz. pohvaliti dobro in grajati slabo delo.

Tekmovanje torej nemoteno poteka naprej, do meseca junija, ko bomo ob dnevu samoupravljalcev izbrali najboljšega mladega delavca samoupravljalca na ravni sozda Sava. Do takrat pa se bodo, upam, v tekmovanje v polni meri vključile tudi osnovne organizacije, ki tega do sedaj niso storile.

Franc Šeruga

POSVET O DELOVANJU DELEGATSKEGA SISTEMA

Razvijanje novih družbenih odnosov vključuje tudi stalno spremljanje razvoja delegatskih odnosov. Skupščina SR Slovenije si je to nalogo zapisala med pomembnejše v svojem programu dela. Posveti, na katerih razpravljajo o težavah in uspehih na tem področju, potekajo po vseh regijah naše republike.

Namen razgovorov je, da predstavniki rep. skupščine v neposrednem stiku z vodji skupin delegatov, z vodstvi družbenopolitičnih zborov občinskih skupščin skupaj ugotovijo, do kam so prišli v razvoju delegatskega skupščinskega sistema in v uresničevanju delegatskih odnosov. Podlaga za pripravo razgovorov so stališča priporočila in sklepi, ki so jih o uresničevanju delegatskega sistema sprejeli zbori skupščine SR Slovenije ob koncu prejšnjega mandata. Namen razgovorov je zbrati predloge, pripombe in mnenja skupin delegatov in vodstev občinskih skupščin, ki lahko pripomorejo k boljšemu delovanju delegatskih

skupščin. Prizadevanja so usmerjena k temu, da bi v okviru delegatskega sistema v čim večji meri omogočili in zagotovili vpliv delovnega človeka in občana ter organizirane družbene zavesti na potek nastajanja skupščinskih odločitev in na odločitev samo.

Za gorenjsko regijo je bil tak posvet 13. marca v Kranju. Na njem so se ločeno sestali vodje skupin delegatov za zbor združenega dela in predsedniki teh zborov, vodje skupin delegatov za zbor občin in predsedniki občinskih skupščin ter predsedniki družbenopolitičnih zborov in občinskih konferenc SZDL.

Razgovor s skupino za zbor združenega dela je vodil predsednik zbora združenega dela socialistične republike Slovenije Emil Tomažič, udeležil pa se ga je tudi predsednik skupščine SR Slovenije Milan Kučan.

Poudarili so, da je pri delu republiškega zbora združenega dela dosežen velik napredek, kljub tem

pa se srečujejo še s številnimi težavami. Mnoge izhajajo iz še vedno premajhnega čuta odgovornosti delegatov. Le tako si lahko razlagamo osip na sejah – tudi do 20 odstotkov, pa neustrezen odnos delegatov do zveznih aktov.

Tovariš Tomažič je poudaril, da številne zelo dobre pobude ne pridejo do izraza, ker pridejo ob nepravem času, šele v fazi sprejemanja akta.

Vzrok temu je, da delegati ne poznajo poslovnika in poslovnih določil zborov, čeprav bi jih morali. V razpravi so spregovorili o težavah in uspehih pri delu delegacij v posameznih občinah. Enotni so bili v tem, da so delegatski odnosi zaživi, povsod pa se srečujejo s podobnimi problemi. Tu so izpostavili predvsem preobširnost gradiv, prekratke roke za obravnavo le-teh ter zelo obširne dnevne rede zbora skupščine.

Ugotovili so, da se družbenopolitične organizacije vključujejo v delo delegacij, vendar pa bi akcije morale potekati bolj usklaje-

no. Skupščina gorenjskih občin bi morala imeti večjo vlogo pri usklajevanju stališč za pomembnejša in širša vprašanja.

Tovariš Kučan je v svojem prispevku poudaril pozitiven premik pri delovanju delegatskega sistema. Zbor združenega dela je zbor oblasti dela, kjer se odloča o pogojih gospodarjenja in delitvi dohodka. Prav zaradi pomena delegatskih odnosov moramo biti kljub uspehom nezadovoljni in kritični. Zato je treba delo delegacij spremljati tudi v temeljnih in delovnih organizacijah, v okoljih kjer se oblikuje in izraža interes delovnih ljudi.

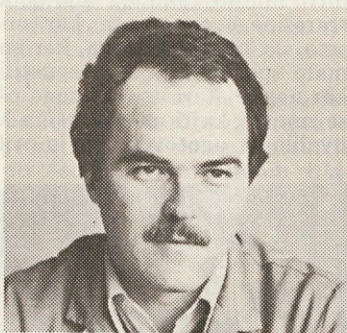
Tu se pogosto srečujemo z nejasno vlogo delegacije. V posameznih sredinah se še vedno ne zavedajo, da so delegacije tista oblika, ki s svojim delom in pristojnostjo edina seže prek meja temeljne oziroma delovne organizacije.

Z usklajenimi in enotnimi stališči zastopa voljo in interese vseh delavcev.

Vera Drašak

DELEGATSKI SISTEM V SAVI

Jože Lesar, predsednik konference delegacij



Na regijskem posvetovanju o delovanju delegatskega sistema so spregovorili tudi o številnih vprašanjih delovanja delegacij v delovnih organizacijah. Pri tem so poudarili vlogo in pomen delegacije kot telesa samoupravljanja. O uspehih in težavah delovanja delegacij v naši delovni organizaciji smo spregovorili s predsednikom konference delegacij Jožetom Lesarjem.

Ali delegati Save resnično zastopajo enotna stališča oziroma izražajo stališča delavcev Save?

Pri oblikovanju enotnega stališča v okviru konference delegacij nimamo težav. Vendar to ni odraz uspešnega usklajevanja, različnih interesov največkrat sploh ni. Vzrokov za to je več, tako objektivnih kot subjektivnih. Poudaril bi predvsem subjektivne. Ti zadevajo delegate, njihovo odgovornost in aktivnost.

Ali se delegati in delegacije zavedajo svoje vloge in odgovornosti v procesu odločanja?

Iz dosedanjih izkušenj bi lahko rekel, da delegati ne čutijo prave odgovornosti. Še vedno namreč nismo dosegli, da bi delegati aktivno sodelovali v mehanizmu oblikovanja, izražanja in usklajevanja interesov. Večina pobud za obravnavo prihaja iz strokovnih sektorjev, pogrešamo pa stik z volilci. To je sicer sistemsko vprašanje, neodgovornost delegatov pa se kaže tudi v zelo slabem obiskovanju sestankov konference delegacij.

Te besede so precej kritične. Kako bi na kratko ocenili delovanje delegacij v naši delovni organizaciji. Ali meni, da smo kljub vsem dosegli nek napredek na področju delegatskega sistema?

Vsekakor. Na sejah konference pogosto razpravljamo o teh problemih. Skušamo se dogovoriti, da bi napravili korak naprej k boljši organiziranosti, vplivati tudi na vodje delegacij. V naši delovni organizaciji imamo delegatski sistem oblikovan v štirih

stopnjah: delavci oziroma volilci, delegati, delegacije in konferenca delegacij. Tu bi se morale pretakati informacije. Za delovanje v delegaciji je potrebno poznati mnenja volivcev o posameznih problemih. Prav tu je eden od pomembnejših problemov. Delegati se često znajdejo v težavah, ko je treba zbrati mnenja. V zadnjem času poskušamo z objavo dnevnih redov zasedanj zborov občinske in republiške skupščine obvestiti in opozoriti delavce na obravnavano tematiko. Želimo, da bi se ob posamezni problematiki s svojimi predlogi, pripombami in pobudami obračali na svoje delegate. To je le eden od poskusov kako preseči neorganiziranost in zagotoviti večjo učinkovitost pri delovanju delegatskega sistema. Ob tem bi rad poudaril, da nam je pri našem delu v veliko oporo služba za razvoj samoupravljanja, ki se tvorno vključuje in daje tudi pobude za naše delo. Pogosto slišimo pohvale o pristopu in dograjevanju delegatskega sistema v naši delovni organizaciji. To nam je velika moralna vzpodbuda in odgovornost, da s še boljšim delom opravičimo zaupanje.

Ali je delo delegacij podprto z delom sindikata in družbenopolitičnih organizacij?

Pri našem delu čutimo pomanjkanje prisotnosti sindikata in družbenopolitičnih organizacij. Posamezniki, člani družbenopolitičnih organizacij, so sicer zelo aktivni, pogrešamo pa organizirane in usklajene akcije na tem področju.

Kateri so tisti problemi, ki bi jim morali v prihodnje posvetiti največ pozornosti, da bi delo delegacij resnično izražalo voljo združenega dela?

Nadaljeval bom kar s prejšnjim odgovorom. V naše delo se bodo morale bolj vključevati družbenopolitične organizacije. Predvsem sindikat in ŽK bo preko svojih organizacijskih oblik lahko mnogo prispeval k uspešnejšemu delovanju delegatskega odločanja. Pomembne naloge nas čakajo, tudi na področju informiranja. Ustvariti moramo pogoje, da bodo delavci resnično seznanjeni z vso problematiko in da bo v največji meri omogočeno izražanje njihovih stališč.

Več bomo morali storiti tudi na področju izobraževanja. Delavcem moramo dati možnost, da se začno bolj poglobljati v problematiko, ki ni le njihova osebna, temveč se tiče vseh Savčanov in širše družbene skupnosti. V najkrajšem času moramo sprejeti tudi poslovnik konference delegacij, v kateri bodo opredeljene dolžnosti in pravice delegatov. Za zaključek bi dejal, da delegatski sistem v Savi deluje, kljub nekaterim problemom, o katerih sva pravkar govorila. Morda sem preveč kritičen, vendar v želji in z namenom, da bi se stvari izboljšale in da bi delegatski mehanizem v polni meri predstavljal oblast dela.



ZIMOVANJE TABORNIKOV ODREDA ALBINA DROLCA

Na občnem zboru našega odreda, ki je bil novembra lani, smo sprejeli tudi program dela za prihodnje leto. Tako smo se že na občnem zboru dogovorili, da bomo med počitnicami organizirali zimovanje. To nam omogoča taborniški dom, ki smo ga z veliko prostovoljnega dela usposobili za bivanje.

Zimovanje samo je del dejavnosti, ki jo v naši organizaciji štejejo za eno glavnih. Zajema pa, kot že sam naslov pove, bivanje v naravi v zimskem času. Med zimovanjem se taborniki učimo izdelovati bivake, to so zasilna zavetišča, ki omogočajo življenje v naravi v vseh letnih časih. Posebno težko je izdelovanje bivakov v zimskem času, predvsem takrat, ko je narava pokrita s snežno odejo, še posebej pa takrat ko snega ni dovolj. Takrat je treba že poprej »po načrtu« zložene smrekove veje prekriti s snegom, čigar plast naj bi dosegla vsaj 60 cm. Razumljivo je, da moramo, če ga je malo prinašati od daleč.



Takoj potem, ko smo sklenili in sprejeli oz. določili čas zimovanja, smo začeli s pripravami. Na sestankih smo teoretično obdelali vse tisto, s čimer naj bi se na zimovanju ukvarjali. To je izdelava bivaka, orijentacija v zimskem času, zimsko športne aktivnosti in seveda naša osnovna dejavnost, utrjevanje znanja iz zgodovine taborništva, ter osvajanje taborniških veščin. Tako smo se v petek, 26. 1. zbrali pred trgovino v Stražišču. Točno ob 9. uri je naša mala kolona krenila proti vrhu Jošta. Dan je bil izjemno lep, sončen in ravno prav hladen. Hodili smo po že prej dogovorjenem načrtu, dasi počasi, ker smo s seboj nosili zimsko opremo. Za kratek čas smo se ustavili ob spomeniku padlim partizanom, ki leži na levi strani ceste ob vznožju vasice Pševo. Po kratkem oddihu je naša vrsta »zašla« v gozd in smo tako začeli težavnejši del poti. Omenim naj, da nas je bilo v dosti raztegnjeni vrsti 19 mlajših in 5 odraslih tabornikov. Na prvem postanku, ki smo ga imeli pri »krokodilu«, so nam starejši taborniki pripovedovali o tem, kako živeli in ptice preživijo zimo, zlasti takrat kadar je snežna odeja debela. Že bežen pogled na zasneženo odejo in vsem nam je bilo jasno, da so živeli in rastline ta čas v zelo težavnih življenjskih razmerah in da jim je treba pomagati.

Nekatere naših veščin nas, tabornike, obvezujejo. Nekako okrog 11. ure smo zagledali streho našega doma.

Dimnik, iz katerega se je kadilo, nam je dal slutiti, da bomo že z vrat zagledali zakurjeno ognjišče in da bomo vstopili v prijetno tople prostore. Nismo se zmotili, kajti dan prej je nekaj tabornikov prineslo hrano in vse potrebno. Vule in Drago pa sta ostala čez noč, zgodaj zakurila, skuhalo čaj ter pripravila za nas kosilo. Potem, ko smo se odpočili in popili čaj, smo si uredili in pripravili ležišča ter se zbrali h kosilu. Začelo se je naše zimovanje. Ostanek dneva smo preživeli na zasneženih strminah Jošta, ter tako izkoristili za sankanje ostanek izredno lepega dneva. Po povratku v dom k večerji, ki nam je izredno teknila, smo imeli proste aktivnosti. Pred spanjem smo še enkrat pregledali program za naslednji dan.

Program je obetal:

- ob 7. uri vstajanje
- ob 7.30 umivanje, pospravljanje
- 7.30 do 8. ure zajtrk
- 8. do 8.30 priprava in odhod na izdelavo bivaka,
- 8.30 do 12. ure izdelava bivaka
- 12. do 12.30 prihod v dom
- 12.30 do 13.30 kosilo
- 13.30 do 15. ure počitek
- 15. do 17. ure predavanja o zgodovini taborništva in NOB
- 17. do 18. ure prosto
- 18. do 19. ure večerja

19. do 21. ure kulturni program

21. do 7. ure spanje

To je bil program za soboto, toda namesto včerajšnjega tako lepega sončnega dneva, nas je sobotno jutro hudo presenetilo, kajti vrh Jošta in okolica sta bila zavita v gosto meglo, skozi katero so se prebijale drobne, mrzle kapljice dežja, ki so se postopoma spreminjale v ploho. Še sanjalo se nam ni, da se bo vreme tako naglo spremenilo in nas s tem prisililo, da spremenimo program našega dela. Načelnik Horvat in ostali klubovci so pomagali pri izvedbi spremenjenega programa. Tako smo v dopoldanskem času namesto predvidene izdelave bivaka obnovili znanje iz zgodovine taborništva in NOV. Posebno podrobno smo obdelali prve dneve vstaje na Slovenskem in legendarno bitko v Dražgošah. Po kosilu smo sestavili ekipe in se pripravljali na kviz in kulturni program za zvečer. Sestavili smo 5 petčlanskih ekip. Ekipe so bile sestavljene po prostovoljni odločitvi, vendar pa po starostni lestvici. Takoj po kosilu smo se začeli vneto pripravljati, kajti treba je bilo utrditi znanje in prikazati našim starejšim članom, da mlajši odrasčamo v kar dobre tabornike. Tako je popoldne hitro minilo in 17. ura je bila tu. Začel se je kviz. Na kar dosti zahtevna vprašanja so bili odgovori točni in natančni, tako da je imela komisija kar dosti dela. Na koncu je zmagala ekipa Orlov in sicer za pičle 1/2 točke pred ekipo Borisa Ručigaja. Majhen odmor in po večerji so se ekipe še enkrat pomerile. Toda tokrat je bil na vrsti kulturni program. Videti bi bilo treba, kako resno je nastopila Nadi v vlogi učiteljice in kako je Robi kot ata oštel Janezka za porednost in »cvčke«. Potem pa Iztoka, kako brezhibno recitira del Titovega govora mladini na progi Šamac – Sarajevo. Pa še Andrejo, Mojco, Bebi in Marino, kako lepo so pele partizanske in taborniške pesmi. Po končanem programu smo se šli družabne igre.

Nedeljsko jutro ni bilo kaj dosti drugačno od sobotnega. Zopet smo nejevoljno opazovali megleno okolje in poslušali nemoteno hobnenje drobnih kapljic dežja, ki je v tankih curkih lil s strehe. In zopet smo bili prisiljeni spremeniti predvideni program in izvajati pač tisto, kar je možno pod streho. Dopoldne je kar hitro minilo, tako, da smo po kosilu za zaključek poslušali iz ust starešine oceno vsega, kar smo med zimovanjem delali. Mislili smo, da bo zaradi tega, ker smo se prejšnji večer pred spanjem malo spozabili in se prepustili izbruhu mladostnega navala, za kar nas je starešina pošteno oštel, to ne bo ugodno. Vendar smo se zmotili, kajti naš starešina Milan in načelnik Gustl sta nas pohvalila in ugotovila, da je prilagojeni program uspešno izveden



ter naše znanje zadovoljivo. Glede na slabo vreme se ob zaključku nismo kot običajno postrojili pred jambor, na katerem je visela zastava, pač pa smo spuščanje le-te spremljali skozi okno ob obveznem petju himne. Zastavo je kot najboljši izmed nas spuščal Iztok. S tem je bilo naše zimovanje pri kraju. Pospravili smo naš dom in se pripravili za odhod. Še zadnji pozdrav za kuharja Vuleta in Rezko C-M-O-K, C-M-O-K, C-M-O-K za sterošino in načelnika pa Z-D-R-A-V-O, Z-D-R-A-V-O, Z-D-R-A-V-O in naša vrsta je bila znova formirana in v »pokretu«, toda tokrat v obratno smer. Domov smo šli navkljub slabemu vremenu zadovoljni, kajti preživeli smo nekaj dni skupnega življenja. Razšli smo se z željo, da bi bilo takih zimovanj, letovanj in taborenj še več, kajti bilo je lepo.

Marina Cicmil
6. razred
OŠ Lucijan Seljak

PREDSTAVLJAMO VAM

VODJO DELAVSKE RESTAVRACIJE

JERNEJA FORTUNO



V delavski restavraciji v zadnjem času opažamo določene spremembe, ki ne odpravljajo težav, s katerimi se je ubadal tudi prejšnji vodja, so pa prijetne za oko. Tu so nove plastične košare za kruh, plastične posode za dodatke itd. Spremenil se je tudi jedilnik, pa ne da bi bili prej nezadovoljni, ne, le pestrejši je, večja je izbira. Sploh pa velja, da smo s kvaliteto prehrane v zadnjih nekaj letih kar zadovoljni, res pa je, da je vsem okusom nemogoče ustreči. Tako bo minilo še nekaj časa, da bodo zgrajeni novi prostori delavske restavracije, potem pa lahko pričakujemo bistvene spremembe tudi v kvaliteti in količini naših toplih obrokov.

Nekaj zaslug za izboljšanje naše prehrane ima tudi novi vodja delavske restavracije Jernej Fortuna, ki vam ga predstavljamo v današnji številki glasila.

Jernej, kako to, da ste se odločili sprejeti te delovne naloge v naši delovni organizaciji?

Prepričan sem, da sem ravnal pravilno. Delal sem v gostinstvu kot visoko kvalificirani kuhar, gnalo me je naprej, začel sem študirati ob delu, da ne bi ostal večno kuhar.

Z izobraževanjem lahko napreduješ, tako se mi zdi, da bom prav na tem področju, z delom v delavski restavraciji lahko veliko naredil in seveda napredoval.

Kako se vam zdi tu pri nas?

Dokler ne bo nove delavske restavracije, se bomo morali pošteno truditi, da bodo zaposleni zadovoljni. Delati v zdajšnjih pogojih pa je precej naporno in zahtevno. Pogoji v naših delavskih restavracijah so nemogoči.

Kje je največ problemov?

Kuhinja je največji problem. Velikost kuhinje je mno-

go premajhna, opremljenost je slaba, prisotne so velike temperaturne razlike, preprih, vse to pa ima za posledico veliko bolezni. Skratka, pogoji dela so izredno slabi, zato tudi ni pogojev za večjo izbiro jedil.

Omenili ste opremljenost, kako je s tem problemom?

Kuhinja je v slabem prostoru, te kuhinje se bolje niti ne da opremiti. Samo maksimalnim naporom zaposlenih se lahko zahvalimo, da so obroki pripravljeni in dobri. Naša dekleta res dajo vse od sebe, da jim to uspe.

Kaj pa delilni prostori?

Vsi niso slabi, vplivajo pa na pogoje dela.

Če bi lahko topli obrok delili samo na enem mestu, bi bila malica dosti bolj sveža, mi pa jo moramo pripraviti toliko prej, da jo lahko tudi razdelimo, razvozimo. Vse to pa zahteva tudi veliko število raznih posod in posodic, v katerih je prevoz sploh možen.

Rešitev vseh omenjenih težav vidite v novi centralni restavraciji. Kako?

Nova restavracija predvideva ločene prostore za pripravo jedil, od slaščičarne, mesarije do sodobno opremljenih hladilnic. Danes tega nimamo, meso nabavimo danes za danes, da se ne bi pokvarilo.

V teh pogojih ni mogoče bistveno spremeniti jedilnika, trudimo se, odpravljamo enoličnost v jedilnem listu.

Kvalitetnejših, zahtevnejših obrokov pa v teh pogojih res ne moremo pripraviti. Z novo opremo, seveda v novi restavraciji, pa bo vse to mogoče. Ker se bodo izboljšali pogoji dela, bo večja tudi izbira jedil.

Kaj pa kadrovska zasedba?

V tem trenutku nam primanjkuje pomožna kuharica in skladiščni delavec. Sicer pa sem z zasedbo zadovoljen, motijo me le bolniški staleži, vendar se tu ne da storiti ničesar. Strokovnost zaposlenih je zadovoljiva.

Na koncu najinega razgovora je stekla beseda tudi o trenutnih možnostih in zmogljivostih v naši delavski restavraciji. Jernej Fortuna mi je zagotovil, da tu in tam, že v tem trenutku, lahko pričakujemo kakšno spremembo. »Trudimo se in še naprej se bomo trudili da bi bili vsi zadovoljni.« Da pa bi bili res lahko vsi zadovoljni, moramo pomesti malo tudi pred svojim pragom. Na malico ne hodimo ob določenih urah, pridemo, kadar pri-

demo, nekateri ne znamo čakati v vrsti, delavcev v kuhinji ne spoštujemo dovolj, včasih smo nesramni, do hrane se velikokrat obnašamo nekulturno itd.

Z večjo stopnjo uvidevnosti, z malo več človeške kulture, se bo spremenil tudi utrip jedilnice. Z večjim veseljem bomo prišli na topli obrok, s kulturnim odnosom do jedi pa bomo dali tudi večje priznanje de-

lavcem, ki nam vsak dan pripravljajo tople ali hladne obroke v že omenjenih pogojih.

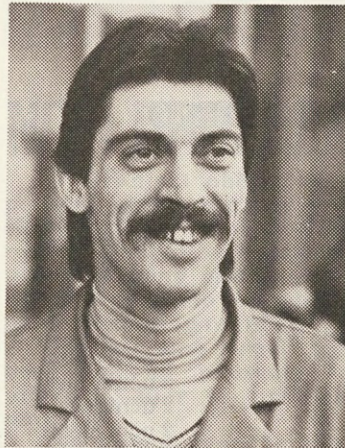
Toliko mi je o delu v delavski restavraciji povedal Jernej Fortuna. Obeti so vzpodbudni, le na novo delavsko restavracijo moramo počakati.

Upamo, da vas bomo o začasnih delih lahko sproti obveščali v naših naslednjih številkah.

L. M.

VODJO HIGIENSKE SKUPINE IN DVORIŠČNIH DELAVCEV

MIRA HAFNERJA



vsem peš poti, ker za ostalo skrbi mehaniziran plug. Pri našem delu je težav dosti, predvsem so kadrovskega značaja, saj je odnos do našega dela slab, da o odnosu sodelavcev niti ne govorim. Problem je tudi osebni dohodek, ki je nizek in skrita želja vsakega posameznika je, da bi se najhitreje zaposlil v proizvodnji.

Sicer pa imamo delo organizirano v eni izmeni, torej samo dopoldne. Skrbnik vsakega objekta pred pričetkom dela opozori na posebnosti, slabosti in posebej opozori na nujna dela. Tako dvoriščni delavci kot tudi higienska skupina pa dnevno očistijo že prej omenjene prostore.

Vsi delavci dobro opravljajo svoje delo, vendar bi jim pri delu morali pomagati vsi. Včasih naletijo na nemogoče higienske razmere, ki jim kljub dobri volji niso kos. Res bi morali, prav vsi skrbeti za čistočo, še predvsem v sanitarnih prostorih. Zato bi izrabil to priložnost in vse sodelavce v naši DO opozoril, da je skrb za čisto okolje skrb slehernega v Savi. Le tako bo videz, tako zunanji kot notranji, lepši, ob tem pa bomo vsi zadovoljni.

Zapisal sem nekaj besed o delu in težavah, s katerimi se srečuje naš mladi sodelavec, ki si je zamislil že nekaj sprememb pri organizaciji dela higienske skupine in dvoriščnih delavcev, res pa je, da bomo prav pri tem delu morali sodelovati vsi, saj predstavlja čisto in urejeno okolje tudi veliko mero naše splošne kulture.

L. M.



Za odvoz vseh vrst odpadkov skrbe v higienski skupini – dvoriščni delavci. In delo ni niti malo lahko.



Temeljna organizacija združenega dela IZOBRAŽEVALNI CENTER
Industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov SAVA KRANJ

RAZPISUJE

za šolsko leto 1979/80 vpis v

REDNE ŠOLE ZA MLADINO

1. POKLICNA GUMARSKA ŠOLA

60 učencev
(tudi dekleta)

2. POKLICNE ŠOLE DRUGIH STROK

(učna mesta za naslednje poklice):

- električar
- strojni ključavničar
- orodjar
- rezkalec
- strugar
- puškar
- puškar-kopitar
- finomehanik
- graver

2 učni mesti
5 učnih mest
2 učni mesti
2 učni mesti
3 učna mesta
2 učni mesti
1 učno mesto
1 učno mesto
1 učno mesto

Vpisni pogoji:

- uspešno končanih 8 razredov osnovne šole,
- uspešno opravljen psihološki pregled,
- zdravniški pregled v Obratni ambulantni SAVA Kranj,
- starost do 18 let.

Za sprejem v šolo je treba predložiti:

- prijavo za vpis (obrazec dobite v knjigarni),
- spričevalo o uspešno zaključenem osnovni šoli,
- prošnjo za sprejem v Dijaški dom v Kranju (samo oddaljeni učenci).

Opomba:

Učenci, ki se bodo odločili za šolanje pod tč. 2, morajo predložiti prošnjo za sklenitev učne pogodbe z delovno organizacijo SAVA Kranj (obrazec dobite v Izobraževalnem centru SAVA).

ROK za oddajo prijav za sklenitev učne pogodbe je 15. april 1979, vse ostale dokumente pa oddajte v Izobraževalnem centru SAVA Kranj, Medetova 1 do 20. junija 1979.

Ugodnosti v času šolanja:

- mesečna nagrada, ki je odvisna od učnega uspeha (od 1300 do 2050 din),
- povračilo prevoznih stroškov nad 50 din, če se učenec vozi v šolo,
- regres za dopust,
- topel obrok (malica) po regresirani ceni,
- delovna obleka in čevlji,
- učni pripomočki (skripta) za strokovne predmete.

Učencem, ki bodo med šolskim letom v dijaškem domu, delovna organizacija SAVA prispeva še polovico stroškov za oskrbovalnino v dijaškem domu, drugo polovico prispeva učenec iz svoje nagrade. Po končanem šolanju se učenci lahko takoj zaposlijo v delovni organizaciji SAVA. V delovnem razmerju prejemajo osebni dohodek, ki je odvisen od zahtevnosti opravil in nalog, obsega in kvalitete dela in znaša od 5000 do 8000 din.

ŠOLANJE OB DELU

1. POKLICNA GUMARSKA ŠOLA ZA ZAPOSLENE

60 slušateljev

Vpisni pogoji:

- končanih 8 razredov osnovne šole ali
 - 6 razredov osnovne šole in dokončana šola za gumarske delavce,
 - vsaj 2 leti uspešne prakse v naši delovni organizaciji.
- V Poklicno gumarsko šolo za zaposlene se lahko vključijo tudi kandidati, ki se želijo

PREKVALIFICIRATI V GUMARSKO STROKO

- in inajzo
- končanih 8 razredov osnovne šole in zaključeno poklicno šolo druge stroke,
 - vsaj eno leto uspešne prakse v naši delovni organizaciji.

Za sprejem v šolo je treba predložiti:

- prijavo za sprejem v šolo,
 - spričevalo 8. razreda osnovne šole ali
- spričevalo o zaključnem izpitu Šole za gumarske delavce, (za prekvalifikacijo pa spričevalo ustrezne poklicne šole druge stroke),
- priporočilo vodje delovne enote.

PRIJAVE Z DOKUMENTI predložite do 30. aprila 1979 v IZOBRAŽEVALNI CENTER SAVA KRANJ, Medetova 1.

2. DELOVODSKA GUMARSKA ŠOLA

30 slušateljev

Vpisni pogoji:

- zaključena Poklicna gumarska šola ali druga poklicna šola z opravljenimi diferencialnimi izpiti iz strokovnih predmetov,
- najmanj 3 leta uspešne prakse v naši delovni organizaciji,
- uspešno opravljen psihološki in zdravniški pregled.

Za sprejem v šolo je treba predložiti:

- prijavo za vpis v šolo,
- spričevalo o zaključnem izpitu Poklicne gumarske šole ali druge poklicne šole in potrdilo o opravljenih diferencialnih izpiti iz strokovnih predmetov,
- priporočilo vodje delovne enote.

PRIJAVE Z DOKUMENTI predložite do 30. aprila 1979, potrdilo o opravljenih diferencialnih izpiti pa do 10. septembra 1979 v IZOBRAŽEVALNI CENTER SAVA KRANJ, Medetova številka 1.

DRUŽBENOPOLITIČNI DELAVEC IZ NAŠIH VRST

Trinajstega marca je bil izvoljen za predsednika medobčinskega sveta ZSMS za Gorenjsko tovariš Edo Gruđen. Že vrsto let je zaposlen v naši delovni organizaciji, izkazal pa se je tudi kot aktiven družbenopolitični delavec. Med drugim je bil v letu 1977



Edo Gruđen, predsednik medobčinskega sveta ZSM za Gorenjsko

predsednik sveta ZSMS Save. Sicer pa podrobnejša predstavitev ni potrebna, saj ga pozna večina Savčanov. Ob izvolitvi smo ga povprašali, kakšna je vloga in pomen predsednika ZSMS na medobčinski ravni in katera so tista področja, s katerimi se bo ukvarjal.

Medobčinski svet ZSMS opravlja vlogo koordinatorja v regiji. Tu se dogovarjamo o skupnem nastopanju in enotnem pristopu k razreševanju posameznih problemov. Mladi se tu dogovarjajo tudi o skupnih akcijah regijskega značaja.

Med pomembnejše naloge, s katerimi se bo spoprijel kot predsednik medobčinskega sveta je priprava na prvomajsko proslavo in mladinski dan, ki bo v Boh. Bistrici 30. aprila. Tu bodo mladi prikazali svoje številne aktivnosti, pripravili pa bodo tudi mladinsko delovno akcijo. Po vseh občinah poteka tudi akcija za oblikovanje zaključkov analize gospodarjenja v lanskem letu, mladi se vključujejo tudi v razprave o zakonu o usmerjenem izobraževanju. Mladina naj bi našla svoje mesto v samoupravnem odločanju v celotnem vzgojnoizobraževalnem procesu.

Precej dela bo tudi pri organizaciji mladinskih delovnih akcij. Letos načrtujejo tudi regijsko, kjer bi usposabljali kadre za republiške in zvezne delovne akcije.

Dela in nalog je veliko in zahtevajo celega človeka, poleg tega sta tu še redno delo in študij.

Ob izvolitvi tov. Edu Gruđen-u čestitamo in mu želimo veliko uspehov pri delu.



NOVI DRUŽBENI OBJEKTI

V kranjski občini smo se v letu 1975 dogovorili za petletni program gradnje družbenih objektov v krajevnih skupnostih. Taki objekti so nujno potrebni za vsestranski razvoj krajevnih skupnosti, da bi postala temeljna celica naše družbene ureditve. Potrebe so velike. Z družbenim dogovorom smo opredelili tudi vrstni red gradenj po pomembnosti in nujnosti.

Koliko smo uspeli zgraditi? Gradnjo smo usmerili predvsem na področje šolstva in otroškega varstva, področji, kjer so problemi najbolj pereči in potrebe največje!

Na Primskovem je bila 29. julija 1978 otvoritev nove osnovne šole. V njej je 10 učilnic, 2 prostora za vrtec in spremljajoči prostori. Lani se je pričela tudi gradnja nove osnovne šole s športno dvorano na Planini. Predvidoma bodo dela zaključena do konca letošnjega leta, zgrajena pa bo tako velika šola, da bo v njej omogočen celodnevni pouk. V njej bo 12 višjih in 12 nižjih oddelkov z vsemi pripadajočimi skupnimi prostori. Tudi na področju otroškega varstva smo z gradnjo pridobili nove prostore. Otroški vrtec v Preddivoru ima 6 igralnic, v njem je prostora za 120 otrok. Lani je bila tudi otvoritev otroškega vrta na Planini, kjer je prostora za 12 otrok. V njem so tudi jasli za 48 otrok.

Vera Drašak

SINDIKAT JE RAZPRAVLJAL

Na zadnji seji predsedstva sindikalne konference so spregovorili tudi o katalogu del in nalog ter ugotovili, da so proizvodni tozdi v primerjavi s sektorji nekoliko zapostavljeni. Neposredni vodje proizvodnje imajo še vedno v opisu zajeta razna opravila, katera bi morali opravljati strokovni sektorji oz. službe. Zato je potrebno njihova dela ponovno opredeliti in dati več poudarka delu z ljudmi, informiranju in vzpodbujanju sodelavcev k izboljšanju samoupravljanja in družbenopolitičnega dela.

Prisotnim je bila podana tudi informacija o delavcih, ki so prišli iz Rume v našo delovno organizacijo za nedoločen čas, dokler ne bo v Rumi zgrajena tovarna traktorske pnevmatike. Ti delavci normalno opravljajo naloge in glede na dosežene rezultate prejema osebni dohodek po določilih naših samoupravnih aktov.

Sodelavci iz Rume so nastanjeni v domu na Šmarjetni gori, stroški za enega delavca pa znašajo 6300,00 din. Odbor za izobraževanje in socialno varstvo jim je odobril delno subvencijo za kritje omenjenih stroškov, ki pa je odvisna od višine osebnega dohodka posameznika.

Na isti seji so razpravljali tudi o stališčih republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o pridobivanju in razporejanju dohodka ter uveljavljanju načel delitve po delu in rezultatih dela.

Obračunavanje je bil tudi predosnutek samoupravnega sporazuma o koriščenju sredstev skupne porabe; predlagane so bile določene pripombe. Tov. Vinko Perčič, Aleksander Stojanovič in Tone Kepić pa so obrazložili samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje celotnega prihodka, dohodka, čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke. Več bomo o omenjenih razpravah in pripombah, ki so bile podane na zadnji seji predsedstva sindikalne organizacije, pisali v eni od naslednjih števil glasila, ko bo predstavitvo ponovno obravnavalo to izredno pomembno področje oz. omenjene samoupravne akte. L. M.

MEDOBČINSKA GOSPODARSKA ZBORNICA ZA GORENJSKO

Tako kakor po vseh regijah, so tudi na Gorenjskem ustanovili Medobčinsko gospodarsko zbornico. Njene poglavitne naloge bodo na področju oblikovanja in sprejemanja družbenih planov, razvoju gospodarstva, turističnega gospodarstva, agroživilstva, transporta in obmejnega gospodarstva. Medobčinska zbornica bo sodelovala tudi pri izobraževanju kadrov, sodelovala bo z družbenopolitičnimi organizacijami ter drugimi organizacijami in skupnostmi. Na ustanovni skupščini so se dogovorili, da bodo namenili veliko pozornost samoupravnemu sporazumevanju med organizacijami združenega dela. V ta namen bodo organizirali stalno arbitražo, ki bo kot oblika samoupravnega sodišča združenega dela pri zbornici sodelovala pri razreševanju sporov, ki bi se pojavljali. Medobčinska gospodarska zbornica bo tudi mesto dogovarjanja za enoten nastop gorenjskega gospodarstva.

Našo delovno organizacijo bodo v Medobčinski gospodarski zbornici za Gorenjsko zastopali naslednji delegati:

- Janez Sušnik – TAP
- Egidij Rode – GTI
- Karel Bajd – DSSS
- Andrej Košič – Sava Commerce

V. D.



NAGRADNI NATEČAJ ZA INOVACIJE

Na osnovi odločitve predsedstva sveta ZSJ, ki jo je sprejel 19. 1. 1979, Odbor za inovacije predsedstva sveta ZSJ razpisuje NAGRADNI NATEČAJ za najuspešnejše rešitve s področja izboljšanja delovnih pogojev delavcev.

Nagrade bodo podeljene ob Dnevu samoupravljalcev – 27. junija 1979 leta.

Najboljše rešitve bodo nagrajene z diplomami in denarnimi zneski in sicer:

- dve prvi nagradi po 30.000 din
- dve drugi nagradi po 20.000 din
- dve tretji nagradi po 10.000 din

Na natečaju lahko sodelujejo avtorji, katerih dela izpolnjujejo naslednje pogoje:

- humanizirajo delo
- izboljšujejo ali lajšajo delovne pogoje delavcev
- zmanjšujejo ali odpravljajo možnost poškodb pri delu



Goste je pozdravila Judita Rakovec, direktorica kadrovskega sektorja

OBISK SPECIALIZANTOV MEDICINE DELA V SAVI

Dne 14. 3. 1979 so obiskali našo delovno organizacijo zdravniki – specializanti medicine dela. Vsi zdravniki so že zaposleni v različnih delovnih organizacijah v Sloveniji.

V rednem programu specializacije je tudi ogled nekaj delovnih organizacij, ki imajo dobro organizirano zdravstveno službo. Tako so prišli tudi k nam.

Program obiska je bil naslednji:

1. Uvodna informacija o Savi (direktorica kadrovskega sektorja in vodja Izobraževalnega centra)
2. Okvirni oris tehnološkega procesa (Emil Vizovišek, dipl. inž.)
3. Ogled filma o Savi
4. Ogled tozda TAP in UU pod vodstvom tov. Mirka Požarja, dipl. inž., Emila Vizoviška, dipl. inž. in dr. Jaka Vadnjala.

5. Zaključni razgovor o:

- varstvu pri delu (Tone Kapus, varn. inženir),
- socialno delo (Lojzka Planinšek, soc. delavka),
- psihologija dela (Jože Šepic, ind. psiholog),
- industrijska razmerja (Sašo Stojanovič, ind. psiholog)
- zdravstveno varstvo (dr. Jaka Vadnjala).

V zaključnem razgovoru se je razvila živahna razprava o problematiki osebnih dohodkov, socialni problematiki, rekreaciji, bolniških dopustih, najpogostejših obolenjih, ki povzročajo največji izostanek z dela, alkoholizmu, problemih ostarele delovne sile in njenega premeščanja na lažja dela ter kritju razlike v osebnih dohodkih in še o marsičem.

Na zdravnike je napravilo prijeten vtis kompleksno varstvo delavcev. Izrazili so priznanje strokovnim službam, ki se s temi problemi ukvarjajo. Močan vtis je nanje napravila tudi zavest naših delavcev, da odvajajo toliko sredstva za razne socialne in socialno medicinske dajatve, kar v drugih delovnih organizacijah zelo redko srečamo. Obisk je bil zaključen ob 13. uri in slovo je bilo prisrčno. Mnogi so prosili, če bi lahko pozneje iz svojih delovnih kolektivov prišli na obisk v našo delovno organizacijo, da bi svojim kadrovskim službam prikazali način celovitega varovanja zdravja delavcev.

Dr. Jaka Vadnjala

- zmanjšujejo težke posledice poškodb pri delu
- odpravljajo ali znatno zmanjšujejo trajne poškodbe posameznih organov delavcev (poklicne bolezni), ki nastajajo zaradi nezadovoljivih delovnih pogojev
- odpravljajo bolezenske vzroke, izzvane s škodljivim delovanjem posameznih elementov delovne sredine
- manjšujejo potrebe po beneficiranju posameznih delovnih mest, kjer so težki in zdravju delavcev neprimerni delovni pogoji,
- pripomorejo h krepitvi delovne sposobnosti delavcev
- izboljšujejo varnost delavcev pri delu,
- zmanjšujejo invalidnost delavcev,
- povečujejo produktivnost dela in dohodek.

Prijavljene rešitve se morajo nanašati na izboljšanje delovnih pogojev delavcev in morajo vsebovati:

- a) prijavo in opis rešitve s potrebno dokumentacijo,
- b) dokaz oziroma pojasnitev učinkov rešitve za zdravje delavcev in izboljšanje delovnih pogojev.
- c) obrazložitev in dokaz ekonomskih in drugih učinkov
- d) sklep delavskega sveta tozda ali zbora delavcev o praktični uporabi inovacije oz. rešitve
- e) priporočilo osnovne organizacije zveze sindikatov
- f) naslov avtorja.

Pri odločitvi o nagradah bodo imele prednost tiste rešitve, ki so uporabljene v praksi.

Prijave sprejemamo od dneva objave natečaja do 1. maja 1979. Prijave s potrebno dokumentacijo pošljite svetu Zveze sindikatov Jugoslavije – Odbor za inovacije, Beograd, Trg Marksa in Engelsa 5. Podrobnejša pojasnila o pogojih natečaja dobite po telefonu 011/330-481 interna 313.

OB 60-LETNICI KP JUGOSLAVIJE

Letos bomo proslavili visoki jubilej, 60-letnico ustanovitve Komunistične partije Jugoslavije. Ob tem jubileju je prav, da spregovorimo tudi o delu mladih skojcev v Kranju in njegovi okolici.

Kranj je bil okupiran 12. aprila 1941 leta in je sprejel okupatorja v popolnem molku.

Mladino in komunistično partijo je poraz močno prizadel, ni pa je zlomil. Že 14. aprila, to je le dva dni po zasedbi Kranja, so se ob deveti uri dopoldne zbrali skojevci v gozdičku za kranjskim pokopališčem na prvem sestanku, na katerem so sprejeli sklep o zbiranju orožja. Pričeli so zbirati vse poštene rodoljube za boj proti okupatorju.

V naslednjih dneh je odšlo večje število mladincev na bivšo Rupnikovo linijo po zapušeno orožje, ki so ga nato pričeli uspešno uporabljati naši prvi borci. Ko so nekaj kasneje nemške oblasti izdale prepoved o nošenju strelnega orožja, pa tudi večjih nožev, je bilo orožje že večji del na varnem, zakopano ali shranjeno na določenih mestih. Precej orožja so poskrili tudi kmetje. Toda vedno hujše nasilje je naletelo na čedalje večji odpor ljudstva. Partija in SKOJ sta začela ustanavljati prve od-

bore osvobodilne fronte, ki so bili ustanovljeni iz najzavednejših ljudi ne glede na njihova bivša strankarstva in pripadnosti. Načeloma so bili odbori sestavljeni iz pripadnikov bivših strank, ki so 27. aprila 1941 ustanovili OF. Odbori so se formirali po tovarnah in vaseh.

Prelomnico v delu SKOJ in mladine v Kranju pomeni prihod člana PK SKOJ Staneta Žagarja na Gorenjsko v juniju leta 1941. Madina je bila zaposlena deloma na cesti, deloma v tovarnah in uradih. Tam, kjer je bila, je organizirala v začetku razne manjše sabotaže in akcije zbiranja orožja, posameznega materiala in ostalega, za kar je menila, da bo lahko koristilo našim borcev ter že takrat delujoči tehnik.

Propagandni material je namreč že prihajal iz Ljubljane in to še kar redno, žal pa je bila večina izvodov slabo čitljiva. Aktivnost OF so se zato odločili za ustanovitev lastne tehnike. Skoraj istočasno so začeli razmnoževati propagandni material na treh krajih: pri Hafnarjevih v Strazišču, Ručigajevih na Primskem, v vrvarni Šinkovec v Kranju in še na drugih mestih.

J. P.

PO PRAZNOVANJU

Tako, praznik delovnih žena, 8. marec, je za nami! Vzdih olajšanja ali opozorilo, da se je treba o tem pogovoriti?

Napisanih je bilo veliko lepih besed, izrečenih veliko čestitk in pripravljenih mnogo lepih proslav. Marsikje v Savi so skupine ali posamezniki mrzlično iskali pomoč pri sodelavcih za izvedbo vsaj kratkega kulturnega programa, pripravili prostor in pripravili vsebinsko lepo proslavo. Marsikje v Savi tega ni bilo — niti pobud niti proslave — čeprav (pravijo) so bila stališča jasna.

Mislím, da pravzaprav samo proslava ni tisto pravo proslavljanje — če ni hkrati ali pa predvsem tovariško, družabno srečanja vseh delavk in delavcev delovne skupine. To je ženski praznik, je bilo, žal, marsikje vodilo. Ali res? (Vprašanje ni zaradi kakšne moške užaljenosti.)



Ali z 8. marcem res hočemo trditi, da ženska (v praksi) še zdaleč ni enakopravna (ker smo rekli »dobri« moške: danes pa lahko greš, kamor hočeš, ker so jim ponekod dali prost dan, ker...) ali pa hočemo, želimo in moramo dati prazniku delovnih žena vsebino tovarištva, neizmernega prispevka žena bodisi v narodnoosvobodilni borbi, pri graditvi domovine in danes, tu med nami in v družini. Pa vendarle ne kot — posebnost. Ker pa (spet) žal tako mislimo, se (neučinkovito) zatekamo k le trenutnim, nestvarnim opevanjem in oblikam praznovanja — že naslednji dan pa teče vse po starem.

Priznati je treba, da so marsikje v Savi praznik delovnih žena proslavili zares lepo. Več kot beseda zahvale, ki bi jo jaz zapisal, ženam gotovo pomeni zadovoljstvo tistih, ki so jim pozornost namenili. Kjer pa tega nismo (z)mogli, je še vedno čas, da danes in jutri in vse naslednje dni svoji sodelavki, ženi, materi namenimo vsaj delček pozornosti — kot jo pričakujemo ali celo zahtevamo zase. Saj ni treba, da ji pomagamo. Ker priznavamo enakopravnost (saj jo, mar ne?), težo dela in življenja, radosti in veselja nosimo enakopravno.

Posnetki so s proslav 8. 3. 1979.

Jošt





TRIMSKO TEKMOVANJE

Res je, da z novico o trimskem tekmovanju precej kasnimo. Res pa je tudi, da smo v uredništvu imeli precej težav, da smo informacijo uspeli dobiti. Že nekaj dni po oddaji materiala za številko časopisa se je oglasil pri nas tovariš Vujo Mitrovič, eden izmed organizatorjev priprav na tekmovanje. Ker menimo, da je dogodek zanimiv za najširši krog bralcev, saj so tovariši in tovarišice dokaj uspešno zastopale »barve« Sava, smo pripravili o tem dogodku krajši zapis.

Najprej predstavimo vrsto in namen tekmovanja. Revija 7D in RTV Ljubljana sta organizirali trimsko tekmovanje med delovnimi organizacijami. Izbrali so 8 takih kolektivov, v katerih rekreativna dejavnost že živi. Med njimi je tudi Sava. Za njenega tekmeca je bila izbrana novomeška Krka. Namen tekmovanja je, da bi rekreacijo še bolj približali delovnim ljudem. Rečemo lahko, da so v tem uspeli. Več kot dva meseca se je naša ekipa (20–30 ljudi) marljivo pripravljala. Sestajali so se dvakrat do trikrat tedensko in trenirali predpisane vaje. Poudarimo naj, da je med njimi tudi nekaj takih, ki se prej s športom sploh niso ukvarjali.

V razpisu tekmovanja je določilo, da morajo biti v ekipi zastopniki obeh spolov in vseh starostnih skupin. Naše barve so na tekmovanju zastopali:

ŽENSKES

- do 19 let
 - Tatjana Pirc
- do 29 let
 - Marjana Markelj
- do 39 let
 - Ema Zajc
 - Slavka Horvat
- do 49 let
 - Zofija Grozelj
- nad 49 let
 - Joži Gradišar

MOŠKI

- do 19 let
 - Niko Sorčan
- do 29 let
 - Dušan Pavlin
 - Zdravko Dvoržak
- do 39 let
 - Anton Zorman
- do 49 let
 - Franc Plestenjak
- nad 49 let
 - Zdravko Korenčan

Zdaj pa še nekaj besed o samem tekmovanju. V petek, 23. februarja, so tekmovalci odšli v Novo mesto že zjutraj, saj so imeli dopoldne že generalko. Popoldne pa je proti Novemu mestu odpeljal še poln avtobus navijačev, med njimi so bili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in vodstva delovne organizacije. Dvorana, v kateri je bilo tekmovanje, je bila polna, saj je bilo gledalcev okrog 1500. Čeprav so bili naši dobro oboroženi navijači (zastave, savske kape) v manjšini, pa so bili tako zagreti, da so dvorano večkrat preglasili.

Tekmovanje je bilo fair in borbeno do konca. Naši tekmovalci so zmagali predvsem v tistih vajah, kjer je bila potrebna moč in vzdržljivost, v onih, kjer je bila potrebna spretnost in hitrost, pa so bili uspešnejši Novomeščani. Borba je bila zelo izenačena. Ob koncu rednega tekmovanja je bil izid neodločen, zato so se pomerili še v dodatni vaji – podajanju žoge z glavo med dvema tekmovalcema. V eni minuti so naši dosegli 67 točk, Novomeščani pa 68. Rečemo lahko, da je o zmagovalcu odločala športna sreča. O naši ekipi lahko rečemo, da so bili vsi zelo prizadevni in borbeni in da je vsak po svojih močeh prispeval k uspehu.

Tekmovanje je trajalo tri ure, popestril pa ga je kulturni spored, v katerem je nastopil Savski oktet in pevski zbor iz Krke, k dobremu razpoloženju pa je prispeval tudi Jože Šimek.

In kaj naj rečemo za zaključek? Tekmovanje je končano, med tekmovalci je zavladalo mrtvilo.

Med pripravami smo videli, da so trimske vaje zelo primerne oblika rekreacije, tudi za tiste, ki se doslej s športom niso ukvarjali. Z vadbo bi morali nadaljevati, vanjo vključiti še več ljudi.

Prostore za rekreacijo imamo, moramo pa izdelati ustrezen načrt vadbe, da bi ga čim bolj smotno izkoristili. V vednost in morda tudi kot vzpodbudo naj povemo, da je rekreacija za moške vsako soboto ob 19.30 v telovadnici Osnovne šole Simon Jenko, za ženske pa ob petkih ob 17. uri na posebni osnovni šoli.

Vera Drašak



GORENJSKA NAMIZNOTENIŠKA LIGA

»GUMAR« PO PRVEM DELU TEKMOVANJA NA 4. MESTU

Po enoletnem premoru ponovno poteka tekmovanje v namiznem tenisu v gorenjski namiznoteniški ligi, kjer sodeluje osem ekip, med njimi tudi ekipa Gumarja.

Končan je prvi del tekmovanja. Dosežki naše ekipe so zadovoljivi, če upoštevamo zelo neugoden žreb, po katerem se je naša ekipa že v prvih treh kolih srečala z najmočnejšimi nasprotniki in to v gosteh, priprave pa niso bile najboljše. Doseženi rezultati so naslednji:

1. kolo:
MUROVA (Jesenice : GUMAR) 5:4

Filipovič : Korenjak 1:2, Ravnikar : Štefanec 2:0, Šranc : Brenk 0:2, Šranc : Štefanec 2:0, Ravnikar : Brenk 1:2, Šranc : Korenjak 1:2, Filipovič : Štefanec 2:0.

Dvoboj enakovrednih ekip, nasprotnik je imel nekaj več športne sreče.

2. kolo:
GUMAR : SAVA (Stražišče) 2:5

Korenjak : Tadina 1:2, Brenk : Pangrič 2:0, Pogačnik : Trček 0:2, Brenk : Tadina 0:2, Korenjak : Trček 2:0, Pogačnik : Pangrič 1:2, Brenk : Trček 1:2.

Slab dan naših igralcev in visok poraz je bil neizbežen.

3. kolo:
JESENICE : GUMAR 4:5

Podbregar : Korenjak 0:2, Buh : Pogačnik 2:0, Babič : Brenk 2:1, Buh : Korenjak 2:0, Podbregar : Brenk 0:2, Babič : Pogačnik 2:0, Buh : Brenk 0:2, Babič : Korenjak 1:2, Podbregar : Pogačnik 1:2.

Tokrat so naši igralci zaigrali kot znajo in domačinom pripravili neprijetno presenečenje.

GUMAR : MOŠNJE 5:0

Korenjak : Pristavec 2:0, Brenk : Potočnik 2:0, Pogačnik :

Kralj 2:0, Brenk : Pristavec 2:0, Korenjak : Kralj 2:0.

Gostje niso bili dorasli nasprotniku, saj niso osvojili niti enega samega niza!

KONDOR (Godešič) : GUMAR 5:4

Starman : Korenjak 0:2, Rant : Pogačnik 2:1, Bertonec : Brenk 0:2, Rant : Korenjak 2:1, Starman : Brenk 0:2, Bertonec : Pogačnik 2:0, Rant : Brenk 2:1, Bertonec : Korenjak 0:2, Starman : Pogačnik 2:1.

Dvoboj zelo izenačenih ekip, v katerem pa so bili domačini za las boljši in so zaslužno zmagali.

6. kolo:
TRIGLAV (Kranj) : GUMAR 2:5

Pirc : Korenjak 2:1, Bec : Pogačnik 2:0, Matjašević ml. : Brenk 0:2, Bec : Korenjak 1:2, Pirc : Brenk 0:2, Matjašević ml. : Pogačnik 0:2, Bec : Brenk 0:2.

Ekipa Triglava, ki nastopa v gorenjski ligi je sestavljena iz starejših igralcev in mladincev, ki pa v taki sestavi ni bila dorasel nasprotnik naši ekipi.

7. kolo:
GUMAR : KRIŽE 5:2

Matjašević : Jauškovec 0:2, Pogačnik : Muzik 2:0, Korenjak : Mandič 2:0, Pogačnik : Jauškovec 2:0, Matjašević : Mandič 0:2, Korenjak : Muzik 2:0, Pogačnik : Mandič 2:0.

S to tekmo je bil zaključen prvi del tekmovanja, ki pa se bo nadaljevalo v drugi polovici marca.

Ponovno obveščamo ljubiteljce in ljubiteljce namiznega tenisa, da so redne vaje ob torkih od 19 do 21.30 in ob sredo od 15.–17. ure prostorih prostorih TVD »Partizan« Stražišče.

Vse informacije pri tov. Korenjaku (tel. 476).

Anton Korenjak



ODGOVOR NA VPRAŠANJE

V letošnji 4. številki smo objavili vprašanje o vzrokih za »sekanje trakov«.

Odgovora – uradno – nismo dobili, vendar pa smo s pomočjo sodelavca le zvedeli, kako in kaj.

Zadeva je takšnale:

Sava je prodala Industriji obuče Beograd večjo količino trakov, narezanih iz umetnega usnja (Purna tex). Kupec je reklamiral skupaj 1302,84 kv. metra narezanih trakov, ker so bili pretrdi in neenakomerno široki. Reklamacija za omenjeno količino je bila upoštevana oz. priznana. Do tu imam uradne podatke – naprej pa je le urednikovo razmišljanje:

Vprašanje je, če bi se splačala odprodaja v okviru odpadnega materiala. Po mojem mnenju bi to »potegnilo« za seboj kup administrativnega dela, prostor v naši trgovini in morda še kaj.

Glede odpadnih veloplaščev navajam vprašanje in odgovor iz Informatorja številka 15 (23. 2. 1979).

Sindikalno skupino zanima, zakaj se pojavljajo pred tozdom VLP in tozdom TAP polni kontejnerji odpadne velopnevmatike in avtopnevmatike ter zakaj ne poskrbijo prej za odpravo napak.

ODGOVOR: Pri proizvodnji nujno nastaja določen odstotek odpadnih izdelkov, v obeh tozdih je ta odstotek v okviru normativov.

KOTIČEK ZA NUMIZMATIKE

Z današnjo številko odpiramo novo rubriko – Kotiček za numizmatike. Pobudo zanj je dal eden od ljubiteljskih zbiralcev. Povedal nam je, da je v naši delovni organizaciji še precej takih, ki se v prostem času ukvarjajo s tem zanimivim področjem. Kovanci niso zanimivi le za zbiralce, temveč tudi za širši krog bralcev. Tako – rubrika je tu. V njej bomo izvedeli kaj je novega in zanimivega na področju numizmatike. Naj poudarim, da je rubrika nastala na pobudo bralca. Takega sodelovanja smo zelo veseli in radi bi, da bi se na podoben način oglasili še drugi. V našem glasilu bomo našli prostor tudi za značkarje, fotoamatrje in druge zbiralce.

Na vrsti ste vi, naši bralci

Urednik

OBČNI ZBOR

Numizmatično društvo Gorenjske – Kranj je imelo 4. 3. 1979 svoj letni občni zbor. Poleg članov domačega društva so se zbora udeležili tudi predstavniki društva iz Ilirske Bistrice in Ljubljane. Poročilo o delu društva v preteklem letu so podali tajnik društva, blagajnik in gospodar društva.

Iz teh poročil je bila razvidna aktivnost društva in to v rednih sestankih članov, organizaciji akcij in menjave ter organizacija razstave: »Denarništvo srednjega veka na Slovenskem.«

Po danih poročilih je zbor razrešil prejšnji odbor in izvolil novega.

V diskusiji, ki je bila zelo razgibana smo izoblikovali smernice za delo odbora. Ta se bo zavzel za večjo razgibanost društva, organiziral večkratne akcije in pregledal nekatere dane predloge o nadaljnjem delu društva.

C. A.

NAGRADNA SKANDINAVSKA

Ljubitelji križank nas večkrat sprašujejo zakaj jim ne namenimo več pozornosti, oziroma zakaj ne vpeljemo kar redno rubriko za enigmatike. Odgovor je in ni preprost: V uredništvu se držimo pravila, da objavimo prispevek le tedaj, če zadeva ali je zanimiv vsaj desetim odstotkom bralcev. Torej, reševalci križank in ugank – oglasite se nam (na kakršenkoli način), sporočite, kaj bi radi.

Na predlog članov odbora za informiranje je naša sodelavka pripravila razmeroma lahko, enostavno skandinavsko križanko. Lahko zato, ker želimo, da se je loti čimveč Savčanov;

Rešitve pošljite do 15. 4. 1979 v uredništvo, komisija pa bo med pravilno rešenimi izžrebala tele nagrade:

1. nagrada 200,00 din
2. nagrada 150,00 din
3. nagrada 100,00 din
4. in 5. nagrada po 50,00 din

OLIMPIJSKI KOVANCI

Olimpijske igre 1980 v Moskvi bodo, kot je že v navadi, obeležene tudi na kovancih. Prvo serijo sestavljata dva kovanca po 10 rubljev in štirje po 5 rubljev. Kovani so iz srebra, čistoče 900/1000. Na moneti za 10 rubljev je na eni strani prikazan simbol olimpijskih iger, na drugi strani pa miniaturni prikaz Moskve. Na moneti za 5 rubljev so prikazana mesta: Kijev, Leningrad, Minsk; kraji bodo kvalifikacijske nogometne tekme, ter mesto Talin, kjer bo tekmovanje na vodi. Predvideno je 450.000 kompletnih serij. Izključno pravico prodaje za inozemstvo ima avstrijska Schocler – Bank.

Istočasno bodo prodajali tudi zlatnik za 100 rubljev, čistosti 21,36 karata.

Skupno bodo predvidoma izdali 5 serij v srebru, to je 28 komadov. Razen tega pa bo še pet serij v zlatu in pet serij v platini.

Kakor zagotavljajo, ne bo nobenih težav pri prenosu teh kovancev iz SZ, seveda predloženimi računi o plačilu – v konvertibilni valuti. Kovanci, ki so v rednem obtoku, pa že od leta 1977 nosijo emblem olimpijskih iger.

C. A.



Sava Kranj

Sava, glasilo delavcev delovne organizacije industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava Kranj. Glasilo izdaja odbor za informiranje, izhaja štiri-najstrednežno, glavni in odgovorni urednik slovenske izdaje Jože Štular, tehnični urednik Lado Mraz, fotografije Ivan Draškič. Naslov uredništva: Kranj, Škofjeloška 6, telefon 25-461, interno 482 ali 282. Tisk TK Gorenjski tisk Kranj.

Glasilo je oproščeno temeljnega davka na podlagi mnenja republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS (št. 421-1/72) z dne 27. marca 1973.



NAGRADNA SKANDINAVSKA KRIŽANKA



					RIMSKA 5	SNEŽNI NANOS	TRD LES	ROBAR IVAN	ŽEL. TRANSP. PODJ.	OSAMO- SVOJITEV	KOŠESKI	GORA V GRČIJI	MESTO V SR SRBIJI (DO VULKAN)	JOŽE KOZJEK	LETA- LIŠČE
					NAUK O RAČU- NANJU										
					MERSKA ENOTA			POTNI LIST						PRIPORO- ČENO	
					GLAVNI ŠTEVNIK				MESTO NA NIZOEM.				KOŽUH OLGA	PORCEL. GLINA	
					RIMSKO SVETIŠČE				RIŽEVO ŽGANJE				KILO- METER		
POLMER		TOVARNA V DOMŽA- LAH	RIMSKA KONJE- NICA	PLUT TANJA GRŠKA ČRKA				NATRIJEV KLORID				BANJA			
								ČAS (FIZIK.)				CIRKUŠKI UMETNIK			
DEL DIRKE						TORIJEC						BOG LJUBEZ.			
						ZDRAV. RASTL.						KISIK			
VRSTA GUMIRA- NEGA BLAGA							TRUD						LEVSTIK OLGA		
							ELMA TINSCH- KLAUS						OBVODNI PTIC (SRB.)		
ORIEN- TALSKA MERA				TOVARNA V SKOPJU								REKRE- ACIJA			
				OZEK POLOTOK								DALMAT. Ž. IME			
NAROD- NI ODBOR				DOH. OD GLAVNICE					IGRALKA LASLIE						
				SLADICA					ISKANO POŽNILO						
TONA		PRISTAŠ STOL- CIZMA						ZDRAVIL PROTI MALARIJI						VEČ NADSTRO- PNA STAVBA	
		RIBA						SMEŠNA FIGURA							DOMO- VANJE
	MEDMET							PESNIK KOVIČ							SAMO- RASTNI- KOV
	MESTO NA ČRESU							NAŠ MATERIAL							
KMET, KI ORJE					TROPSKA RASTL.							TELIČEK			
					IGRA NA SREČO							LJUBI- TELJ LEPEGA			
PLOD				ŽVEPLO		ČASOVNA ENOTA				IME ČRKE			BROM		
				NAPAD		VZKLIK PRI BIKOB.				VRSTA PREMOGA			TONE GOGALA		
OLEG POPOV			NATJAN. DELCI						LOJZE SLAK				ZVOK, GLAS		
			RADOST						NA NJIH SEKAMO DRVA						
18. ČRKA ABE- CEDE		VRSTA KAPNIKA											NAŠ TOZD		
		NAŠE MESTO											LITER		
	MOLZNE ŽIVALI							BOŽAN- SKO BITJE						NAŠ TOZD	
	VPRAS. ZAJMEK							ŠOLSKA KAZEN						CHAPLI- NOVA ŽENA	
MESTO V BIH						BIVŠI SEČR. OZN						ATA			
												VARUH OGNJIŠČA			
RUSKA POČIT. HIŠICA					ANA- LITSKA OCENA	KEM. SVINČNIK					PLA- ČILO				SILI- CIJ
						MLAD. KNJIGA									
OSEBNI ZAJMEK				BOG LJUBEZNI							JANEŽ				
				KALIJ							CELOVEC				
ROTAR JANEZ			REKA NA GORENJSKEM						SESTAVILA: JELKA ŠTULAR	ŽABJE OKON- ČINE					